

SLOVENSKI NAROD.

Na vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano: pošiljanje na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša tina. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národna Tiskarna“ telefon št. 85.

Zaradi Velikonočnih praznikov izide hodnji list v torek, dne 17. aprila 1900.

V zmislu §. 17. društvenih pravil ica se

občni zbor
delniškega društva
Národne Tiskarne“
na dan 22. aprila 1900.
ob 11. uri dopoludne
prostorih „Národne Tiskarne“.

Dnevni red:
Poročilo predsednikov.
Bilanca „Národne Tiskarne“ za leto 1899.
Nasvet upravnega odbora o izplačanju dividende.
Volitev pregledovalcev računov.
Posamezni nasveti.

Opomnja: § 16. Kdor v občnem zboru glasovati, mora svoje delnice vsaj pet pred občnim zborom v društveno blago vložiti.

Upravni odbor „Národne Tiskarne“.

Velika noč.

Prišli so zopet veseli in toli polni velikonočni prazniki. Narava se laja in to nam kliče v spomin najvnetejše bitje, kar jih je kdaj po zemlji lo, Omega, ki je pomladil človeštvo s da je z vplivom svoje osebnosti prealil vse pojme o pravni nalogi čloin premenil ves moralni svet, vsled je razmerje posameznika k njemu mu in k drugim kakor k naravi povse drugačno in so se položili pomoma novi temelji vsemu delovanju in nju, vsem željam in idealom.

Cerkveni nauki so obdali podobo usovo z neko meglo, da spozna velika čica le jako težko veličastnost Njegove nosti. Kar je nedvomljiv svetok, sv. ištín, rekel o jednom cerkvenem

nauku — Dictum est tamen tres personae, non ut aliquid diceretur, sed ne taceretur — velja pač več ali manj o vseh. Ali danes je jasnejše kakor kdaj poprej, da moč krščanstva ne izvira iz cerkva, ampak da izvira od ondot, od koder cerkve same zajemajo vso svojo silo: iz pogleda na križanega. Končni uspeh vse znanstvene kritike o religijah je dokaz, da pravi izvor raznih ver niso gotovi nauki, ne potreba, umeti svet, ne transcendentalno nagnjenje, ampak življenje gotovih osebnosti, ki podaja ljudstvom ideal, po katerem še po stoletjih uravnavajo vse svoje delovanje in vse svoje mišljenje. In prav glede Kristusa je znanstvena kritika edina, da so krščanske vere nastale vsled brezprimerne utisa njegove osebnosti.

Religiji več kakor dveh tretjin vsega človeštva spravlja svoj postanek v zvezo s pozemskim življenjem dveh znamenitih bitij, s Kristusom in z Buddho. Že mnogokrat se je delala paralela mej njima, a kdor vse dobro prevdari, spozna brez težav, da je življenje in mišljenje Buddhovo pravo nasprotje Kristusovega življenja in mišljenja. Buddha zanikuje voljo k življenju, njegovo življenje je samomor v višji potenci, Buddha živi jedino zato, da umrje, da pride v nič, v Nirvano, dočim pomeni Kristusova smrt vstop v novo življenje.

Kristus vidi v celem stvarstvu božjo previdnost in zato ne prezira pozemskega življenja, ki teče pred očmi in po volji stvarnika, nego ga slavi kot pot v večnost kot ozka vrata, skozi katera pridemo v nebeško kraljestvo.

In to nebeško kraljestvo, kaj je to? Ali nirvana, torej nič? Ali nov raj? Ali z raznimi deli kupljena nagrada?

Odgovor nato daje izrek Kristusov, ki je brezdvomno pristen, ker v milijonih letih pred Kristusom ni bil nikdar izrečen in ki ga bržčas tudi tisti niso razumeli, ki so mu sledili. Kristus je rekel: »Božje kraljestvo ne pride z zunanjimi znaki. Tudi se ne bode reklo: Lej, tu je ali tam. Zakaj, glejte, božje kraljestvo je znotraj v Vas«.

To je bistvo Kristovih nauk, to je ono, kar je Kristus imenoval skrivnost, in kar se ne da z besedami raztolmačiti, vsled česar je Kristus ta svoj izveličevalni nauk naredil pristopen svojim poslušalcem z različnimi primerami: Nebeško kraljestvo je kakor gorčično zrno na njivi, kakor kvas v moki, a najbolj s primerom: Nebeško kraljestvo je kakor zaklad, zakopan na njivi. Da pomeni njiva ta svet, to je Kristus izrecno povedal. Na tem svetu je tprej pokopan zaklad, a nebeško kraljestvo leži v naši notranjosti.

Tako ni govoril nihče pred Kristusom, ne pozneje. Še čez dolga stoletja čujemo njegove besede: »Učite se od mene!« in umejemo, kaj to pomeni: Bodi kakor Kristus, živi kakor Kristus, to je nebeško kraljestvo, to je večno življenje.

Kristus ni življenja preziral. To svedoči utis, ki ga je naredila njegova osebnost. Imenovali so ga drevo življenja, kruh življenja, vodo življenja in luč življenja. Kristus ni nikdar učil, naj se življenje sovraži ali prezira. Ustanovitelji raznih religij so dajali svojim vernikom predpise glede hrane, dočim je Kristus sam rekel, da se ni postil kakor Janez nego živel tako, da so ga farizeji imenovali »pojedača in popivača«. Buddha je učil telesno in duševno usmrčevanje samega sebe, učil je, da mora storiti obljubo čistosti, siromašnosti in pokornosti vsak, kdor hoče biti izveličan, dočim se je Kristus — dasi se je odrekel radi notranjega spreobrnjenja večinoma vsemu kar ljudem sladi življenje — udeleževal svaht, proglasil zakonsko zvezo za božjo ustanovo in milo sodil zablude mesa ... Kristus ni bežal v puščavo, nego prišel iz nje kot zmagovalec, on ni oznanjal smrti, nego življenja.

In še nekaj je, kar Kristusa označuje: njegova bojevitost. Učil je ljubiti svojega sovražnika in učil je tudi, da, če te kdo vdari po levem licu, ponudi mu še desno. S tem je spodbijal starodavno nemoralno načelo, izraženo v naukih: oko za oko, zob za zob; Kristus ni hotel učiti, naj se sovražnika ljubi radi njega samega

ampak radi tega, ker ga po izvršenem notranjem spreobrnjenju ni več mogoče sovražiti. Kjer pa je šlo za fundamentalna vprašanja, tam je bil Kristus neizprosni: »Mislite-li da sem prišel, da prinesem mir na zemljo? Pravim Vam: ne, ampak razdor!«

Kristusovo življenje je vojna, ne proti formam civilizacije, ne proti kulturi ali religiji — spoštoval je židovske verske predpise in učil, dajati cesarju kar je cesarjevega — pač pa proti duhu, ki je tedaj vladal človeštvo, proti nagibom, iz katerih je izviralo vse delovanje in proti takratnim smotrom vsega delovanja in nehanja. Notranje spreobrnjenje zahteva popolno temeljno premembo vsega mišljenja in čustvovanja. Šele s tem notranjim spreobrnjenjem se je človek zavedel svojega moralnega poklica in v tem tiči svetovnozgodovinski pomen Kristusov: njegovi nauki so pomladili človeštvo in ustvarili takorekoč novo višjo vrsto ljudi.

V tistih milijonih letih, ki so potekali pred Kristusom, ustvarilo je človeštvo različne znamenite kulture, ali temelj npravni kulturi je položil Kristus. Dasi je kristijanstvo postalo historična religija, dalo zavetja marsikateremu paganskemu in židovskemu praznovrststvu ter tako zagrnilo podobo Kristusovo z neko meglo, razsvetljuje čedalje močnejše blesk njegove osebnosti ves svet in čez vse ovire se dvigajo nešteti rodovi k njemu — izveličarju človeštva.

Še jedenkrat naša taktika.

Kardinal Missia, o čigar postranski vladi upamo, da se izpregovori v dež. zboru primerna beseda, nas je na najvišjem mestu tako korenito očrnil, kakor zna to samo on.

Mi se tega nismo ustrašili. Kardinal gor ali dol! V cerkvi ga spoštujemo, kakor vsacega mašnika, v politiki pa nam ne velja prav nič več, kakor — recimo — poslanec Zelen.

Toda ljudje nismo vsi rezljani iz trdega lesa. Nekaterim, sicer jako spoštovanim gospodom je ta korak kardinala Missie silno imponiral, in čuje se, da hočejo v izvrševalnem odboru napredne narodne stranke spravi

LISTEK.

Vstajenja dan.

Spisal Josip Resnik.

Diurnist Krušnik se je nemirno obrnil ji postelji. Po kratkem, težkem spanji zlopil svoje globoko udrte oči ter zrl oknice svoje male sobice tja ven v pajoči dan. Nizko so viseli sivi oblaki njih je pršlo tanko in drobno, a ma. Na šipah se je začela delati ter tako zastrla razgled na temno je, ki se je začenjalo takoj za diurni stanovanjem. Krušnik je ležal že nad mesec dnij. šni mačuh ga je bil nenadoma položil eljo ter mu skoro popolnoma izpil še ohico življenja, ki se je že itak skopo pretakalo po njegovih žilah. Sam edi, kako je tako trhlo in izsesano moglo prestati tako hudo bolezen! stalo jo je!

Krušniku se je obrnilo na bolje. Tek je vračal in posedal je že sloneč v i.

Danes je Velika sobota! To je bila isel Krušnikova. A takoj za njo si je

dejal: „Jutri bode Velikanoč in pojutranjem nov praznik. Pri meni pa ni več beliča, in Bog ve, kako dolgo ga še ne bode!“

Dalje si ni upal misliti. Stresel se je, kakor bi ga bilo zazebló ter zamižal. Potegnjl je odejo črez glavo, kakor bi se bil zbal belega dne ter skušal zaspati.

V sobi je bilo vse tiho. V kotu je gledalo na mali posteljici izpod odeje dvoje drobnih otroških glav. Bili sta videti v ličeca zabuhli, in eni se je vlekla preko bledega čelica podolgovata krvavo-rdeča lisa. Deteti sta spali. Njiju drobne prsi so se privzdigovale rahlo in enakomerno in z njimi vred se je privzdigovala oguljena rujavkasta odeja.

Tedaj se je pa prebudila žena diurnistova. Njena bleda, a lepa, z bujnimi črnimi lasmi okvirjena glava se je ozrla najprej po otrocih, a ko je videla, da se ne ganejo, pogledala je po možu. Tudi ta se ni ganil.

Ona pa je oprezno odgrnila odejo ter se počasi sklonila kvišku. In ležala je tiho iz postelje, naredivši si križ na čelu, ustnicah in prsih. Bela polt na njenih okroglih rokah in na gladkih ramenih se je žametasto svetlikala ter je bila še belejša v senci vranje črnih las. Njeno krilo je zakrivalo

meške, nežno zaokrožene ude in vitek stas. Ni se tedaj zastoj govorilo, da ima diurnist Krušnik eno najlepših žen v mestecu. In niti beda, niti mnoge in hude skrbi niso mogle uničiti te lepote. Semtertja se je sicer izpremenila kaka poteza na njenem obličju, je nekoliko uplahnila kaka prej napeta mišica, a na celoto to nikakor ni vplivalo.

Ko se je oblekla, stopila je v kuhinjo, napravila ogenj in postavila kavo. V tem, ko je začelo v lončku kipeti in vreti, je odprla malo omarico, ki je stala blizu ognjišča ter začela pregledovati še ostalo zalogo raznovrstnih živil. Tu je bilo v trdem rujavem popirju nekoliko koščkov sladkorja, tam v zavitku par ščipcev riža, tam prah bele moke. Tudi pol hleba kruha, kepa soli in v ozki steklenici nekolikn olja je bilo zatlačeno v ozadje predalnika.

„To je toraj vse,“ vzdihnila je žena ter se zamislila. Z neko trudno resignacijo je zložila te reči drugo k drugi ter zaprla omaro ...

V sobi se je oglasil šibak glas. Diurnist je poklical ženo. In ko je stala pri njegovi postelji, tedaj je vprašal tiho in suho: „Kaj nam je storiti?“

Uprl je svoje medlo oko v njo ter skušal brati raz njen obraz, kaj da misli.

Ona je zmajala z rameni: „Ne vem kaj misliš; povej!“

„Pojdi vnovič k mojemu šefu, pojdi kamor hočeš, da le dobiš nekoliko goldinarjev! Ko ozdravim, dobé vsi nazaj!“

„Pa pojdem,“ je dejala ter se obrnila k otrokoma, ki sta se bila ravnokar zbudila.

Kolikrat je v tej bolezni že naredila tako pot, kakoršna jej je kazala danes! Od začetka jej je bilo neznansko hudo, posebno ko so se vsi krčili in vili, kamor se je obrnila. Toda sčasoma se je privadila in niti čutila ni več onega pikrega občutka, ki jo je sprva vselej nadlegoval. Z neko topostjo in malomarnostjo je zdaj trkala na vrata dobrih ljudi.

„Naprej!“

Vrata so se odprla in stavbnik Košuta, ki je hodil še v dolgi, rdeče obšivani svoji nočni suknji po sobi gori in doli, je zagledal pred saboj Krušnikovko.

Malomarno se je obrnil ter zroč skozi okno dejal: „Česa želite? Ali mož še ni ozdravel? — Ako ne pride v enem tednu v pisarno, poiškati si moram drugega. Delo ne more čakati! To mu povejte!“

„Tako?“ dejala je zateglo. Toli nepri-

viti taktiko našega lista na razgovor. Boje se namreč, da bi odgovornost za boj našega lista proti kranjskemu klerikalstvu padla nanje, in zato hočejo poskusiti, če se ne da vsa politika našega lista zopet potisniti nazaj na isto stališče, na katerem je bila še pred nekaj leti.

Nam se zdi, da je ta strah pred odgovornostjo za naš boj proti klerikalstvu popolnoma nepotreben. „Slovenski Narod“ ni oficalno glasilo narodno-napredne stranke, in če sodimo po tem kolikor poznamo mnenje onih, ki imajo naposled zadnjo besedo v tej stvari, tudi neče to biti. Stranka ne nosi za naš list nikake odgovornosti. Razmerje mej narodno napredno stranko in mej našim listom je prav tako, kakor mej „Narodnimi Listy“ in mej Mladočehi. List podpira stranko prostovoljno, a odgovorni smo za list sami in tudi nikdar nismo te odgovornosti zavračali na druge.

Ako se hoče izvrševalni odbor posvetovati o taktiki našega lista, mu tega ne bomo branili, da se za naš list niti tedaj ni zavzel, ko se je ljubljanski škof, kršeč ustavno-pravno nam zajamčeno svobodo, osmelil naš list kratkoma prepovedati. Priporočali pa bi izvrševalnemu odboru, naj pri tej stvari tudi nekoliko pomisli, kaj je naš list storil za narodno napredno stranko, in kje bi bila stranka danes, če bi naš list ne bil šel zanj v ogenj.

Kdor se ozre danes nekoliko po deželi, mora priznati, da narodna napredna stranka še nikdar ni imela take pozicije kakor danes, in kdor je pravičen mora tudi priznati, da je to največ zasluga našega lista, da je to uspeh odločnosti, neustrašenosti in brezobzirnosti našega lista v boju proti brezobzirnemu in neusmiljenemu nasprotniku.

To je delo nekaterih let. Dokler je naš list točil tisto sladko vodo, ki se je skuhala na prvem shodu zaupnih mož, izgubljal je od dne do dne na vplivu. Zavzemal je tedaj nekako aristokratsko stališče in se nikdar ni upal pokazati prave barve. Branil se je ponižno, kadar so padali nanj udarci klerikalne batine, a vsaka kmetska pritožba se je smatrala za preneznatno in se je hladnokrvno zavračala. Naša politika ni bila tedaj ne krop ne voda, naši najzvestejši somišljeniki na deželi so se čutili osamljene in zapuščene ter so izgubili ves pogum. Posledica tega je bil poraz pri občnih deželno-zbornih volitvah, pri katerih smo izgubili vse mandate v kmetskih občinah.

Čim pa je naš list začel ubirati druge strune, jele so se tudi razmere boljšati. Ljudstvo se je začelo zopet zbirati pod našo zastavo, priborili smo zopet dva kmetska mandata in danes ima stranka, kakor smo že rekli, tako pozicijo v deželi, kakor je še nikdar ni imela. Ali si želi kdo nazaj tiste čase, ko stranka ni imela nikjer nič zaslombe in ni v deželi skoro ničesar štela?

Ne tajimo, da priobčuje naš list časih tudi stvari, ki so za celokupnost brez pomena in malenkostne, ki pa so velike lokalne važnosti. Pri pivski mizi v Ljubljani, kjer ne čutimo klerikalnega pritiska, je lahko modrovati in se posmehovati, ako daje list prostora lokalnim zadevam, ali naše trdno prepričanje je, da ne smemo pisati samo to, kar je nekaterim ljubljanskim gospodom

všeč, ampak da se moramo vtikati tudi v lokalne zadeve, in da moramo tudi v zadnji vasi podpirati v tešak boj zapletene somišljenike.

Vzemimo samo Bled in pomislimo kaj počenjata tam dva duhovnika. Razsajata tako, kakor bi hotela vse razdejeti. S konsumnim društvom uničujeta naše trgovce in obrtnike, a zdaj sta še vlezaslužnemu nadučitelju skočila za vrat. In mi naj to prezremo, mi naj se s tako „malenkostjo“ ne bavimo? Tacihi vzgledov bi se dalo navesti še na stotine!

Očita se nam tudi, da smo v boju proti klerikalstvu preveč brezobzirni in premalo diskretni in delikatni. Če je kako očitjanje neosnovano, je to. Mi imamo zavest, da smo že marsikak velik škandal, ki bi ga bili lahko dobro izkoristili, popolnoma zamolčali in zavest imamo, da pišemo še vedno veliko milejše in obzirnejše kakor „Deutsches Volksblatt“, „Ostdeutsche Rundschau“ ali „Arbeiter Zeitung“, ki so vzlic temu odlični in ugledni listi ter glasila velikih strank.

To vse naj uvažuje izvrševalni odbor in uvažuje naj tudi, da za nas ne more drug nihče merodajen biti, kakor občinstvo. Zdi se nam, da je občinstvo z listom zadovoljno, in da odobrava njegovo taktiko. Od kar je list začel odločno postopati, je število naročnikov tako naraslo, da list ni več pasiven, kakor je bil nad četrto stoletja, in da mesto pritožb, ki so prej nepres'ano dohajale, dobiva naše vodstvo samo priznanja in zahvale. In mi se temu ne čudimo, zakaj to je vendar naravno, da je ogromna večina pristašev narodne napredne stranke za najodločnejši boj proti ljudem, ki hočejo cele rodbine spraviti na beraško palico, in ki s krutim terorizmom hočejo vse ugonobiti, kar se jim ne vkloni.

Mi smo vsak čas pripravljeni slušati glas cele stranke, in ako se izvrševalni odbor ne strinja z našo taktiko, naj skliče shod zaupnikov iz cele dežele. To je jedina prava pot, da se izve mnenje stranke. To je za nas jedino merodajno. Zaupniki naj povedo, če hočejo, ali naj se boj nadaljuje ali naj zopet krenemo na stari tir, naj si pustimo zobe izbiti, potem pa z brezobznimi čeljustmi poljubljati tiste, ki nas ubijajo.

V Ljubljani, 14. aprila.

Parlamentarno.

Vsi deželni zbori so zaključeni radi velikonočnih praznikov, a se snidejo takoj po minolih praznikih zopet. Najpoznejše se sestane galjski deželni zbor, namreč šele 25. t. m. Deželni zbori bodo imeli še dva tedna časa za svoje zasedanje. Početkom maja se snide državni zbor, ki tudi ne bo mogel imeti dosti več časa, kajti že 12. maja se snidejo delegacije. Med zasedanjem delegacij, ki bodo, kakor znano, to pot zborovale v Budimpešti, bodo imeli na Dunaju svoje seje samo odseki. V kratki dobi od početka maja do sestanka delegacij bodo zborovale pravne konference, da nadaljujejo svoje, 22. marca prekinjeno delo. Seveda pa ni izključeno, da se zgode v navedenih datumih kake male izpremembe.

Celibat je kriv.

Skozi in skozi klerikalni bavarški list „Bair. Cour.“ je pisal te dni o

mravnih zločinih in o strašni propalosti med katoliško duhovščino na Bavarskem tako-le: To je preveč! Neki mora biti vendar-le vzrok ali povod za te, v zadnjem času vedno bolj množče se žalostne prikazni. Prikrivanje ne pomaga nič več, ampak razkrivanje resnice, da bodo odločilni krogi primorani, zasledovati izvir teh škandalov. Vzrokov je seveda več. V duhovski stan jih vstopa malo iz poklica, nego le prisiljeno. Duhovščina pa se ne peča s svojimi dolžnostmi, nego hoče komandirati v politiki in v socialnem življenju, posledica česar je propad morale. Velik vzrok je tudi ponekod lenoba in brezumno uživanje vseh dobrot. Glavni vzrok pa je nenaravni in neuravni celibat. Ako bode to klerikalni „Bair. Courier“ odkritosrčno priznal ter se začel potezati za odpravo celibata, pridobi si za moralno duhovščino največjih zaslug in hvaležna mu bo Bavarska, predvsem pa duhovščina.

Vojna v Južni Afriki.

Buri so izvršno informirani o dogodkih v angleškem taboru. V tistem hipu, ko je zapustila brigada Angležev Bullerjevo vojsko, da se odpelje iz Durbana v Kapstadt in od ondi Robertsu na pomoč, v tistem hipu je vrhovni poveljnik Transvaalcev, Louis Botha začel z ofenzivo proti zmanjšani angleški armadi pri Elandslaagteju pred Ladysmithom. V torek so Buri prav uspešno naskakovali Angleže in njihovi topovi so jim prizadeli velike izgube, med tem ko so jim Angleži pobili le par konj in oslov. Bombardement Burov je moral biti sila hud, zakaj v Londonu se že boje, da se je moral Buller končno umakniti prav pred Ladysmith ter je nevarnost, da se Bullerju ponovi usoda Whiteja, t. j. da ga bode Botha zadrevil v mesto ter ga potem začel oblegati. Po šestmesečnem boju in premnogih porazih so dospeli Angleži komaj do Ladysmitha, a dalje ne morejo. Angleži so sploh napravili takoj spčetka veliko napako, ko so začeli svoje operacije proti Transvaalu preko Natala. Ako bi bili takoj nastopili pot maršala Roberts, t. j. ako bi bili prodirali preko Kaplandije in od Kimberleya proti Bloemfonteinu in dalje proti Pretoriji, bi imeli danes nedvomno že mnogo večje uspehe. Danes je vojni načrt Angležev tak, da naj bi prodirali s treh strani koncentrično proti Pretoriji, namreč Methuen iz Kimberleya, Roberts iz Bloemfonteina in Buller iz Ladysmitha. A načrt se bo dal težko izpeljati. Vsi trije generali morajo misliti sedaj na svojo kožo ter braniti se, mesto da bi napadali in prodirali. Ali bo mogel Roberts z združenimi svojimi četami doseči v sedanjih svoji stiski vendarle kak uspeh, ni gotovo. Angleška operacijska črta ima dolgot skoraj 200 kilometrov od reke Oranje do Bloemfonteina, in general De Wet ji je nevaren od leve in od desne strani. Okraja Philippolis in Faurersmith sta vsaška in opasna. Diviziji generala Gatacreja in Rudleja imata težko dolžnost stražiti dolge železniške proge proti jugu, in kakor se poroča, jima vzlic naporni skrbnosti ne bo mogoče obraniti prometa. Buri bodo proge vendarle podrli ali vsaj onemogočili, da bi vozili vlaki. Ro-

burtu pa treba nujno obleka, konj, živili in dr. V Ameriki so kupili Angleži zopet \$5.000 konj. Ali pa jih bodo mogli dovesti Robertsu? Ali jim ne bodo Buri zaprli pota? Robertsu primanjkuje tudi častnikov, zato se imenujejo za dobo vojne častniki vseučiliščniki in osebe boljših stanov, dasi nimajo vojaške izvežbanosti. A tudi med prostovoljce noče iti niti angleška sodrga več! London šteje 6 milijonov ljudi, a vlada je moralo obljubiti razne dobrote ter dati meščanstvu raznim propalicam, samo da je bilo možno sestaviti nov bataljon prostovoljcev. Jako čudno luč odseva dejstvo, da berači angleška vlada za milodare za — uniforme. Kaj takega ne stori niti najrevnejša balkanska država, toda Angleži, ki se baje kopljejo v milijonih, apelirajo na javno darežljivost za obleko vojakov. Čudno, čudno! Državne finance končno vendar niso toli briljantne, kakor se je mislilo. — Najnovejša poročila z bojišča ne javljajo nič posebnega. Glede bitke pri Merkatfonteinu še ni pojasnil, a sodi se, da se je bitka vršila pri Dewetsdorp. Tam so hoteli Angleži rešiti ujetih svojih pet stotnij. A Gatacre je bil tako neroden, da so ujeli Buri tudi reševalce, t. j. nad 500 konjenikov. Pred Wepenerjem traja boj nadalje. V noči od torka na sredo so vdrli Angleži iz mesta, vzeli Burom baje jeden top ter jim štiri uničili ter nekaj Burov ujeli. A Buri oblegajo vendar še vedno mesto. Roberts je naročil 200.000 zimskih uniform. Dokler ne dobi teh in konj, se ne more premakniti. Iz Avstralije dobe Angleži baje še 10.000 prostovoljcev. Tako bodo pobrali Angleži kmalu potepuhe in pustolovce vsega sveta, da jim rešujejo čast Anglije.

Dopisi.

Iz Lukovice, na cvetni četrtek. (Moravski klerikalci — propali). „Moravski zvonovi premilo pojo — Morbiti da „enga“ k pogrebu neso.“ — Zgodaj zjutraj sem čakal v domačem gozdu na divje golobe. Vse je bilo tiho. Od limbarske gore sem pa je potegnili burja in prinesla sabo glasove ubranih moravških zvonov. Ko bi vedeli, kako žalostno in milo so peli! Izdihljaji prejšnjega vrhpoljskega beneficijata niso bili tako otožni in obupani, tisti izdihljaji, ki jih je pošiljal za svojim lepim klobukom, ki ga je bil v svoji žegnani židani volji izgubil v brdskem gozdu, vračajoč se iz našega župnišča od pojedine. Res, obupno doné danes moravški zvonovi iz novih, lepih zvonikov. Morda koga pokopavajo? Da, čudnega mrliča imajo danes v moravški dolini. Ta mrlič je — klerikalizem. Kaj, moravska, poštena moravska dolina se je tudi spuntala proti mogočnemu, sedaj jedino veljavnemu maliku „kranjske dežele“? Vsak bralec, ki je do danes mislil, da je Moravčé „prizaševano“ od liberalne burje se bode z odprtimi očmi in ustmi čudil, so-li res povozni Moravčani odrekli spodobno pokorščino blagoslovljenim gospodom. Da, odrekli so jo in ministrstvo je samo potrdilo to grdo nepokorščino. Te dni je namreč došla novica, da so na cesarskem

 Dalje v prilogi.

čakovano so jo zadele te besede, da ni vedela, kaj bi odgovorila.

Stala je sredi sobe s široko odprtimi očmi, a roke so jej visele ob životu nizzdol. Bile so hipoma težke, kakor bi se bile žile napolnile s svincom.

Tedaj se je pa stavbnik obrnil k njej. Počasi je pristopil bližje. Njegovo oko se je vzdramilo, in v njem je zasijalo nekaj takega kakor začudenje. Bilo je videti, kakor bi si bil hotel reči:

„Kaj vraga, da šele zdaj zapazim, da je ta ženska — lepa!“

Njegovo začudenje se je takoj umaknilo nekemu drugemu čutu. Motriti je začel pred seboj stoječo z bistrim pogledom. In njegove debele ustnice so se zaokrožile na nasmehe.

Krušnikovka je zapazila njegovo naglo izpremembo. Z ženski prirojenim instinktom je takoj uganila njegovo stanje. Rdečica jej je zalila dozdaj blede lice in povesila je glavo.

„Gospod stavbnik“, dejala je s tresočim glasom, „gospod stavbnik, samo še zdaj nam pomagajte iz zadrege! Niti novčiča nimamo več v hiši, otroka sta naga in bosa, a mož nima niti žlice juhe, katere tako zelo potrebuje! A zraven se usmilite

tudi ter ohranite mu službo! Kakor hitro bode mogoče, bode tudi nastopil!“

Govorila je naglo ter zrla v tla. Ni si upala pogledati v njegov obraz, ki jej je stal tako blizu, da je čutila gorko sapo na svojem čelu.

„Hm, draga moja, ali ne veste, da sem mu izdal že cel mesec naprej? In zdaj zahtevate še več od mene? Hm, slabi časi so, malo zaslužka, treba gledati na vsak vinar! Kdaj mi bo mogel toliko vrniti? Pomislite...“

„Ali kaj hočemo? Naj li poginemo?“ je vskliknila ter zrla mu naravnost v oko. „Saj vendar niste zver!“

„A tako, tako? Glej, glej, zdaj je pa še huda! No, da mi ne porečete več zver, tedaj vam hočem še pomagati, ako... ako...“

Nagnil se je k njej, hkratu pa se je njegova drhteča roka ovila njenega pasu.

Tedaj pa ga je sunila od sebe, da se je opotekel.

„Nikdar! Nikdar!“ je zavpila glasno ter siknila vnovič: „Zver!“

Obrnila se je ter hitela k vratom.

Vrata so se s truščem zaloputnila in stavbnik je ostal sam.

„Hudiča, kje je ta pokveka Krušnik

dobil tako ženo! In da sem to zapazil šele danes!“

* * *

Krušnikovka je stopila na ulico. Ko je začutila sveži zrak na svojem obrazu, se je ustavila ter se nekoliko oddahnila.

„Kam zdaj?“ si je dejala ter se zamislila.

V tem se je iz oddaljene cerkve oglasilo veselo zvonjenje. V cerkvi se je že pela glorijsa in aleluja. Mimo nje pa so dirjali otroci ter raznašali velikonočni ogenj. Od tlečega oglja so se za njimi vili ozki prameni sivega dima ter se izgubljali po vetrovnem vzduhu.

„Ah, v cerkev pojdem, morda mi pride tačas kaka dobra misel!“

Pospešila je korake in črez nekoliko minut je bila v cerkvi. Cerkev je bila skoro napolnjena, orglje so bučale vse drugače kakor ob navadnih dneh in po prostorni ladiji je plul vonj po kadilu.

Krušnikovka se je prerila skozi množico v ozadju ter dospela do prvih klopi.

V tem se je bilo zunaj zvedrilo in solnčni žarki so prisilili v cerkev mimo rudečih zastorov. In padali so na razpostavljeno sveto Rešnje telo v božjem grobu, ki je bil napravljen v stranski desni kape-

lici. Razlili so se po rumenem zlatu visoke monštrance ter zapletli se v dolgi beli gaz, ki se je vil ob straneh nizzdol. Vse se je svetilo in lesketalo in ta bliščoba je vzbujala v srcih klečeče množice hrepenenje po nečem nadnaravnem, a tudi upanje in zaupanje.

In tudi v srcu potrte diurnistovke je zasijal žarek upanja. Iz prsi se jej je izvila goreča molitev do božjega prestola. In neki glas jej je šepetal: Bog se bode usmiliil tebe in tvoje družine, pomagano ti bode!

A tedaj je bilo le naravno, da jej je šinila v glavo misel: Kako ti bode pomagano? Katero pot ti je še storiti?

V istem hipu se je obrnil pred velikim oltarjem darujoči mašnik. Z visokim, nekoliko tresočim glasom je zapel: „Gospod z Vami!“ Krušnikovka je privzdignila glavo ter pogledala v njegov obraz. Na njem je bil razlit neki čuden mir in dobrotljivost se je zrcalila v njegovih potezah. In kakor blisk jo je prešinila misel: „Ta ti bode pomagal, k njemu se obrni!“ Od zdaj je opazovala vso župnikovo osebo. Bil je to človek srednje rasti, nekoliko upognjenega tilnika, drobnih, skoro ženskih udov. Njegovi gosti lasje, med katerimi se je bleščala na temenu okrogla tonzura, so

ma novih besedij, tako, da francoščina
azaduje v tujih narodih.

Književnost.

— A. Aškerc: Izmaioj. — Red
v. Jurja. — Tujka. — V Ljubljani leta
900. Natisnila in založila Kleinmayr in
Bamberg. Na finem papirju in v elegantni
bliki je izšlo na 113 straneh troje Anton
Škerčevih dram. „Izmajlov“, drama v
tirih dejanjih, se je na slovenskem odru
igral, avtor pa ga je vseskozi popravil
i opilil ter mu dal na nekaterih mestih,
lasti v II. in III. dej., docela novo obliko.
sedanji prireditvi je „Izmajlov“ nedvomno
rav lep literaren in dramsko efektan
motvor. — Enojeanka „Red sv. Jurja“
jedka satira na lovce redov ter obsega
koraj same izvrstne originalne tipe. —
enojeanka „Tujka“ je prav za prav v
ramski obliki pisana noveleta, ki ima
icer en sam, pa pretresljiv in poetično
rasen prizor. Več o vseh teh dramah iz
regovorimo v listku. Elegantno broširan
vezek stane 2 kroni, s pošto 20 vin. več.
o najnovejše Aškercovo delo v prozi je
rav primerno velikonočno darilo ljubiteljev
lovskega izvirne literature.

— Rudolf Vrabl: Vstajenje. Pravljice:
Nada“, „Za sestro“ in „Samo eno cvetko“
er povest „Na usodnih potih“ je zbral g.
udolf Vrabl v knjižico, ki ji je dal na-
ov „Vstajenje“ in ki jo je namenil za
eliko noč v branje in razmišljanje slo-
venski mladini. Pravljice so pisane v bujni
omisljivi, v lepem in gladkem jeziku. Naj-
olj bo ugajala mladini tretja. Resnica je,
a prebirajo mladi ljudje, zlasti fantje prav-
ice s slastjo, a vendar ne smejo biti
ravljice — prepravljene. „Vstajenje“ stane
mo 20 kr., in slovenski stariši napravijo
bko svoji deci za malo denarja mnogo
eselja.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 14. aprila. Uradno se raz-
aša, da nadvojvoda Fran Ferdinand d'
ste ne pojde s cesarjem v Berlin.

Dunaj 14. aprila. Neki grobokop
an je danes dopoldne z revolverjem
apadel deželnega poslanca Baumana,
o je šel v spremstvu inženjerja No-
aka v svoj urad. Napadalec je dva-
rat ustrelil. Bauman je bil smrtno-
evarno ranjen. Novak pa se je tako
restrašil, da je od strahu hipoma
mrl. Napadalec je hotel tudi samega
bebe ustreliti, a se je le malo ranil

Praga 14. aprila. „Česky List“,
ficielno glasilo mladočeske stranke jav-
a, da je Gregor v zadnji klubovi seji izjavil,
a je cela „zde“ aféra velika neumnost,
a da je treba radi nje razburjenega ce-
arja pomiriti.

Lviv 14. aprila. Razni poučeni
isti javljajo, da je vest o premembi v
aliskem namestništvu neosnovana in
a ostane grof Pininski na svojem
estu.

Budimpešta, 14. aprila. „Egye-
rtés“ javlja, da so nekateri madjarski
ojenci kadetne šole sklenili razstreliti
omenik generala Henzija. Jeden za-
atnikov je to ovadil komandantu pod-
olkovniku Plankeju, na kar so bili
si dotični kadetje izključeni in kot
infanteristi uvrščeni v razne polke.

Pariz 14. aprila. Svetovna raz-
ava je bila danes popoldne točno ob
veh otvorjena. Razstava še ni gotova
a trajalo bo še nekaj tednov, predno
dovrše vsa dela. Otvoritveni govor
imel trgovski minister Millerand,
govoril je prezident republike Lou-
et. Otvoritev je bila jako slovesna.
avzočni so bili najvišji državni do-
ojanstveniki in zastopniki tujih držav.
ujcev še ni nič.

London 14. aprila. Iz Teherana
šle brzojavke naznanjajo, da je per-
jski šah danes nastopil svoje poto-
nje v Evropo.

London 14. aprila. „Times“ po-
ča, da šteje burska armada, ki ob-
ga Wepener, več tisoč mož in osem
pov. Angleži upajo, da jim bo možno
lbiti vse naskoke, dokler ne pride
moč.

London 14. aprila. V Bombayu
nastala v državnih pristanskih
ladistihih revolta, pri kateri je bilo
5 oseb, mej njimi pet policijskih or-

ganov, masakriranih. Revoltantje so
skladišče užgali.

Darila.

Uredništva našega lista so poslali:
Za Prešernov spomenik: Gg. dr. T. in M.
L. v Ljubljani, izgubljena stava 5 K. — Č. g. T.
Kajdiž, kanonik in dež. poslanec 2 K. — Sku-
paj 7 K. — Živeli vsi trije darovalci!

XXVI. izkaz o darilih za Prešernov spomenik.

Prenos ... 13450 K 37 vin.
Slovensko pisateljsko podporno
društvo je izročilo dve hranilni
knjižici kmetske posojilnice
Ljubljanske okolice št. 329 in
št. 2146 v katerih so bila plo-
donosno naložena darila s prej-
šnjih let; glavica z obrestmi
vred teh dveh knjižic je dala
2903 „ 89 „
Napret R. iz Maribora. 10 „ — „
Posojilnica v Logatcu. 20 „ — „
Levec Frančišek, c. kr. profesor
v Ljubljani. 10 „ — „
Vstopnina k razstavi konkuren-
čnih načrtov za Prešernov spo-
menik. 143 „ 75 „
Rutar Simon, c. kr. profesor v
Ljubljani, povabljen k Prešer-
novej slavnosti na Dunaji po-
dari, ker se slavnosti ni mogel
vdeležiti. 10 „ — „
Saje Mihael, župnik v Štangi ... 3 „ — „
Za razprodani češki papir (po g.
Lahu). 3 „ 70 „
Smrekarjev T. 2 „ 60 „
Lah Evgen mag. predsedstveni
tajnik. 20 „ — „
Hribar Ivan, župan prispevek za
mesec marcij. 50 „ — „
Skupaj ... 16.627 K 31 vin.

Dr. Josip Stare,
blagajnik.

Mnogostranska poraba. Gotovo ni doma-
čega zdravila, katero se dá tako mnogostransko
porabiti, nego „Moll-ovo francosko žganje in sol“,
ki je takisto bolesti utešujoče, ako se namaže ž
njim, kadar koga trga, zakaj to zdravilo vpliva
na mišice in živce krepilno in je zatorej dobro,
da se priliva kopelma. Steklenica K 1-80 a. v. Po
poštnem povzetju pošilja to zdravilo vsak dan lekar-
nar A. MOLL, c. in kr. dvor. založnik, DUNAJ, Tuch-
lauben 9. V zaloga po deželi zahtevati je izrecno
MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno
znamko in podpisom. 6 (11-5)

Povodom mnogih težkih želodčnih bolezij
nastopajo mnogokrat navidezno neznatne indis-
pozicije, javljajoče se samo po slabem prebavljanju
ali telesnem zaprtju. Da se obvaruje teh posledic,
treba je zaužiti sredstva, katera podpirajo pre-
bavljanja ter isto mirno povspesujejo. Najboljše
teh sredstev je že 30 let znani in splošno priznani
Dr. Rose želodčni balzam iz lekarne B. Fragnerja
v Pragi. Dobiva pa se tudi v drugih lekarnah,
kakor je razvidno iz inserata. 2

Zdravilišče Levico-Vitriolo na
Južnem Tirolskem, katero vodi od 1. jan. t. l. ge-
neralni ravnatelj dr. A. Pollacek, ki je ustvaril
krasno obmorsko kopališče Westerland-Sylt, po-
daja občinstvu v poletju vse ugodnosti ter tek-
muje s prvimi zdravilišči v Evropi. Voda ima
vspricho svoje arzeno-železne sestavine neprecen-
ljivo zdravilno moč. Zdraviliški salon je krasna,
z marmorjem bogato opremljena stavba ob južnem
vznožju hriba Monte Fronte ter v divni okolici.
Poleg tega je restavracijski paviljon in paviljon
za zabave, za športne prireditve, borišče, igrišče
i. dr. Levico-Vitriolo je docela na novo urejeno
ter je bolnikom jako priljubljeno. Ustavljajo pa se
onci mnogobrojni turisti in popotniki.

„Kaj maram za denarje in drugo
blago, ko sem zadovoljen.“ Zadovoljen
pa je človek le v ugodnih razmerah in — če je
zdrav. In ravno v tem oziru se je mnogo greši.
Vsaki gospodinj bi se zdela grešna razkošnost,
če bi si gasil kdo žejo s šampanjcem, in vendar
se godi še vedno v premožnih družinah tako raz-
košje glede kave. Še marsikateri gospodinj ni
znano, da si lahko prav mnogo prihrani, ako pri-
meša bobovi kavi na polovico Kathreiner-Kneip-
pove sladne kave, in da dobi vrh tega taka kava
prijeten, dober okus in da koristi zdravju. Treba
je samo jedne poskušnje, in vsakdo se prepriča,
kako mnogo se prihrani in kako zelo zdravilna
je ta kavina primes, katera se je udomačila že v
stotisočih rodinah, in da potemtakem mnogo
priporoča — k zadovoljnosti in zdravju.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 12. aprila: Marija Kosec, črevljarjeva
hči, 2 leti, sv. Petra cesta št. 25, skrofuloza. —
Elizabeta Supančič, zasebnica, 68 let, Gradišče
št. 8, ostarelost.

V hiralnici:

Dne 13. aprila: Apolonija Vidmar, krama-
rica, 79 let, ostarelost. — Helena Svetlin, dekla,
60 let, ostarelost.

V deželni bolnici:

Dne 11. aprila: Andrej Uranič, ključarski
mojster, 45 let, kap.

Stajerska
ROGASKA
KISLA VODA Jemljevo Styria-vrelec
SVETOŠLAVNA.
Krepčevalna pijača. Neprekošana zdravilna voda.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m. Srednji aračni tlak 736-0 mm.

Marcij	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura v °C	Vetrovi	Nebo	Pada- vina v 24 urah
13	9. zvečer	732.6	11-2 sl. jzhod	oblačno		
14	7. jutraj	736.4	5-5 sl. svzh.	megla		
	2. popol.	738.0	16-9 sr. jzhod	pol.oblač.		4.8

Srednja včerajšnja temperatura 10-4°, nor-
male: 9-3°.

Tužnim srcem javljamo žalostno vest,
da je naša preljuba mati, oziroma tašča
in stara mati, gospa
Marija Kotnik roj. Mertlič
danes dopoldne ob 9/9. uri po dolgi
in mučni bolezni, v 68. letu svoje sta-
rosti, previdena s svetotajstvi za umi-
rajoče mirno v Gospodu zaspala.
Pogreb bude v ponedeljek, 16. aprila
ob 4. uri popoldne od hiše žalosti na
pokopališče v Verdu.
Maše zadušnice darovale se bodo v
torek 17. aprila v cerkvi sv. Antona
v Verdu.
Predrago ranjco priporočamo v blag
spomin.
Verd pri Vrhniki, 14. aprila 1900.
(768) **Žalnoči ostali.**

MATTONIJEV
GISSHÜBLER
naravna
alkalična kislina
najboljša namizna in krepčujoča pijača
preskušena pri kašlju, vratnih boleznih,
želodčnem kataru ter pri katarih v sapilih.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih špe-
cerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah. (36-2)

Zdravilišče v visokih Alpah.

Levico **Vetriolo**
(500 m) (1500 m)
Južno Tirolsko.
Arzenasti, železnati zdravilni vreli priznani
izbornega uspeha proti krvnim, živčnim in žen-
skim boleznim. Levico-arzenasta voda se dobi
v vseh lekarnah (641-1)
 **Imeniten zdraviliški
zavod I. vrste.**
(Po leti in po zimi odprt.)

Krasna lega, milo podnebje, najmodernejši
komfort, zdravljenje s pitjem in kopanjem, druž-
binske in športne zabave.

Železniška postaja Valsuganske železnice
jedno uro od Tridenta. Direktna zveza z brzo-
vlakmi na vse strani in od vseh strani. Prospekte
itd. pri potovalnih pisarnah in v ravnateljski pi-
sarni v Charlottenburgu (Berlinerstrasse 33) in v
Levico (južno Tirolsko).

Brzjavna adresa: Polly, Levico.

dr. Polly-Polacek
glavni ravnatelj.

Glavna zaloga za Kranjsko:
MIHAEL KASTNER
v Ljubljani. (573-7)

Deček

krepak, dobrih starišev, sprejme se takoj
v trgovino z železnino. (693-2)
Kje? pove upravništvo „Slov. Nar.“.

Kdo dobavlja žimnata dna za sita?

Vsakoletna potreba je jako velika. Prijazne
ponudbe naj se pošljejo pod šifro „K. K.“
anončni pisarni (insertni kancelar) **J. Aubrecht**
v Pragi, Prikopu 2. (728-2)

Damsko kolo

model 1899 (724-2)

se po ceni prodaja.

Kje? pove upravništvo „Slov. Nar.“

Cenó se prodaja (761)

uniforma za c. kr. drž. uradnika.

Več pove iz prijaznosti posredovalnica
služeb Egy, Sv. Petra cesta št. 23.

Slovó.

Povodom odhoda iz Borbechia
v najino staro domovino, se nisva
mogla dostojno posloviti od najinih
ljubih prijateljev in znancev. Zato
naj veljajo te vstice v slovo in izre-
kava oba za sprejem na holođvoru
najino najotčnejšo zahvalo (766)

Rog Vas živi!

in na zopetno srečno svidenje.

2) Ljubljani, 14. aprila 1900.

Franjo Klopčič. Fortunat Islakar.

~~~~~

Ravnokar je izšla v
naši zalogi knjiga:

Aškerc

Izmajlov ▲ ▲ ▲
Red sv. Jurja
Tujka ▲ ▲ ▲ ▲ ▲

Cena 2 kroni, po
pošti 10 vin. več.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg'ova
knjigotržnica v Ljubljani

(750-2) Kongresni trg šte. 2.

Kufekejeva moka za otroke

PRIPOROČENA PO AVTORITETAH AVSTRO-OGRSKE IN NEMCIJE
NAJBOLJŠE REDNO SREDSTVO ZA OTROKE v lekarnah in drogerijah NAJBOLJŠE DIETETIČNO SREDSTVO ZA
NAJBOLJŠI DODATEK K MLEKU R. KUFEKE DUNAJ VI/2 OTROKE, BOLNE NA ŽELODCU ALI ČREVIH

Kapelnika

išče mesto Črnomelj. Isti mora biti
več enega slovanskega jezika ter zmožen
poučevati na pihalne godale in na lok.
Letna plača 960 kron in 20% od zaslužka
v približnem znesku 240 kron.

Prošnje s spričevali in z dostavkom,
ali je prošilec samec ali oženjen, vlagati do
10. maja 1900 pri mestnem župan-
stvu v Črnomlju. (767-1)

Mestno županstvo v Črnomlju,
dne 12. aprila 1900.

Oddelek za šukno firme

Kastner & Öhler v Gradcu

ima največji sortiment (426-13)

pristno štajerskega lodna

Priznano najboljši izdelki iz zajamčeno čiste ovöje volne.
Modno blago; črno in modro blago za obleke za gospode.

Vzorec franko.

○ Vizitnice ○
priporoča
„Narodna“ (643-2)
Tiskarna.

Krepak deček

poštenih starišev se sprejme kot učence v specerijsko trgovino. — Kje? pove upravništvo „Slov. Naroda“. (780—1)

Kolo

za dame, še jako lepo in dobro ohranjeno, se proda pod zelo ugodnimi pogoji. — Kje? pove upravništvo „Slovenskega Naroda“. (713—3)

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1899. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selsthal v Ansee, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. jutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selsthal v Solnograd, čez Amstetten na Dunaj. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih v Linc. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selsthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno, čez Selsthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Paris; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vane, Heb, Franzove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — **Proga v Novo mesto in v Kočevje.** Osonni vlaki: Ob 6. uri 54 m. jutraj, ob 1 uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 46 m. jutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Planja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Ausseca, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 17 m. popoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Planja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Linca, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selsthal, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osonni vlak z Dunaja, Solnograda, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih iz Linca. — **Proga iz Novoga mesta in Kočevja.** Osonni vlaki: Ob 8. uri in 21 m. jutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik.** Ob 7. uri 23 m. jutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika.** Ob 6. uri 56 m. jutraj, ob 11. uri 8 m. popoldne, ob 6. uri 10 m. zvečer. (4)

Vabilo

občnemu zboru
Posojilnice za Loškipotok,
Drago in Travo,

registrirane zadruge z neomejeno zavezo
kateri se bode vršil

v nedeljo, dne 22. aprila 1900

v posojilnični pisarni v Travniku.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva in odobrenje letnega računa.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

V Travniku, dne 12. aprila 1900.

(758)

Načelstvo.

Pleskarska obrt

Fran Bernik, Ivan Štrukelj

priporočata se slavnemu občinstvu, kakor tudi častiti duhovščini v mestu in na deželi za vsa v njuno obrt spadata dela po najnižji ceni. (741—2)

Postrežba točna in delo solidno po najnovejših vzorcih.

Cenjena naročila prosiva naslovljati

Dunajska cesta št. 15.

Knjigovoditeljica

za trgovino z lesom se išče, ki naj bo posebno spretna v računih. — Ponudbe pismeno (754—1)

trgovini z lesom J. Tauzher.

Raznovrstne
kočije (Landauerji) in
vozovi ter konji
so na prodaj.

Več se poizve pri gospodu Bulcu,
fijakarju na Reki. (614—6)

Veliki krah!

New-York in London nista prizanašala niti evropski celini ter je bila velika tovarna serbne prisiljena, oddati svojo zalogo zgoj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne gl. 6-60 in sicer:

- 6 komadov najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih vilic iz enega komada;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
- 12 kom. amer. pat. srebrnih kavni žlic;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za juho;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za mleko;
- 6 kom. ang. Viktorija čašice za podklado;
- 2 kom. efektnih namiznih svečnikov;
- 1 kom. cedilnik za čaj;
- 1 kom. najfin. sipalnice za sladkor.

42 komadov skupaj samo gl. 6-60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gl. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gl. 6-60. Američansko patent srebro je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da leta inserat ne temelji na

nikakršni slepariji

zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdar ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot

prekrasno

svatbeno in priložnostno darilo

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se jedino le v (1841—27)

A. HIRSCHBERG-a

Eksportni hiši američanskega pat. srebrnega blaga

na Dunaji II., Rembrandtstr. 19/M. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju ali če se zneže naprej vpošlje.

Čistilni prašek za nje 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izvelec iz pohvalnih pism.

Bil sem s pošiljateljico krasne garniture jako zadovoljen. Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

Jako zadovoljen z Vašo zbirko, bodem isto pri vsaki priliki priporočal. Z velespoštovanjem

Grädec. Antea Marx, c. kr. pol. uradnik.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.

Št. Pavel pri Preboldu.

Dr. Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

Lepa, moderna, novozgrajena

Vila v Spodnji Šiški

št. 107 (732—2)

z 8 sobami, 5 obokanimi kletmi, pralno kuhinjo, vodovodom, velikim vrtom itd. se zaradi odpotovanja proda za 10.500 gl. (neto).

Pojasnila daje lastnik M. Lukanitsch (Amerikanec) mej 2 in 5 uro popoldne.

Elegantno stanovanje

s hlevom in shrambo za voze

5 sob, z velikimi pritliklinami, upravljena kopalna soba; dalje

stanovanja

s 4 sobami, s 3 sobami z udobnimi pritliklinami se oddajo za termin 1. avgusta t. l.

v Šubičevi ulici — Marije Terezije cesti — Novi ulici

v I. in III. nadstropji. — Več se izve pri hišniku v Šubičevi ulici št. 3. (755—1)

V Spodnji Šiški št. 9

se oddajo

s 1. majem 1900

za večletno dobo

4 dobro urejene, obokane vinske (710—4)

kleti

v najem.

Več se poizve v Spodnji Šiški št. 9 pri Antonu Povšetu in v Štepanji vasi št. 19.

Pozor!

Poslužujte se narodnih razglednic.

a) v korist „družbe sv. Cirila in Metoda“:

Lep kraj slovenske zemlje s podobno prvomestnika Tome Zupana a 5 kr., 100 komadov 3 gl. 50 kr.

b) v korist „Radogoj“:

Mesto Ljubljana s podobno njenega župana Ivana Hribarja a 5 kr., 100 kom. 3 gl. 50 kr.

c) v korist „Učiteljskega konvikta“:

I. serija: Andrej Praprotnikova podobna in njegov rejstni kraj a 5 kr., 100 kom. 3 gl. 50 kr.

Serija slavnih slovenskih pedagogov se bo nadaljevala, ako se najde dovolj odjemalcev. Praprotnika je 2000 komadov tiskanih in dobi konvikt za vsako razglednico 1 kr.

Dalje je ravnokar izšla najlepša razglednica v ponos slovenskega naroda Kranjska noša, I. serija a 5 kr., 100 kom. 4 gl. — Čelo mesto Ljubljana v 3 delih a 8 kr., 100 kom. 5 gl. — Posebni deli mesta Ljubljane s emailiranimi cesarskimi, deželnimi in mestnimi grbi. Te lepe razglednice a 5 kr., 100 kom. 4 gl. — 10 razglednic cerkva ljubljanskih skupno 30 kr. — 100 sortiranih razglednic, cerkve in druga poslopja, 2 gl. — Cvetlice, s slov. napisom ali brez njega a 5 kr., 100 kom. 3 gl. — proti naprej plačilu franko.

Ako se mi pošlje fotografija kraja, preskrbim 1000 lepih razglednic v svetlostiku za 14—16 gl.

(392—3)

Ivan Bonač.

Styria-

kolesa

so po vsakovrstnih cenah vedno v zalogi!

Ne samo najelegantnejše in najdražje, nego tudi najprostejše in najcenejše (427—6)

Styria-kolo

se odlikuje po izborni konstrukciji, solidni izdelavi in lahkem teku.

„Styria“-Fahrerad-Werke
Joh. Puch & Comp., Gradec.

Zastopnik:

Fran Čuden

trgovec s kolesi v Ljubljani.

Išče se samostojna

poštna upraviteljica

za neki mali kraj na Gorenjskem.

Službo bode nastopiti v majniku.

Dotične oglašje sprejema ali pove naslov upravnštvo „Slov. Naroda“. (712—3)

Četrta ponatis

brošurice

„Izgubljeni Bog!“

Je izšel

in se dobiva v „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani komad po 20 vinarjev, po pošti 3 vinarje več.

Zgubil se je

na potu po Kolodvorskih ulicah do mestnega trga

privesek

karneol v pozlačenem srebrnem okrasu ukovan. — Pošteni najditelj dobi dvojno vrednost izgubljene stvari kot nagrado.

Odda naj se v upravništvu „Slov. Naroda“. (764)

Uradno dovoljena

posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX

Gospodske ulice št. 6

išče

spretno kuharico

za neko zdravilišče po prav ugodnih pogojih, vstopiti je z 20. majem.

Na izber ima tudi

raznih in dobrih služeb za Ljubljano in drugod. (759)

Več se izve istotam.

Holandsko-ameriška proga Rotterdam-New-York.

Prihodnje odplutbe:

Spaarndam 19. april 4-00 popoldne.

Rotterdam 26. april 10-30 popoldne.

Maasdam 3. maj 4-30 popoldne.

Amsterdam 10. maj 11-00 opoldne.

Novi parniki na 2 vijaka.

Rotterdam 8302 ton, Statendam 10.320 ton,

Potsdam 12.500 ton. (696—2)

Cene v prvi kajiti od 240 K naprej iz prista-

drugi kajiti od 204 K 50 h j nišča

III. razred 185 K 40 h z Dunaja.

Pisarne na Dunaji: Za kajite: I., Kolowratring 10;

za III. razred: IV., Weyringergasse 7 A.

Avstr. podružnice v Brnu, Inomostu in Trstu.

Zajamčeno iz pristnega vina izdeluje (434—4)

vinski jesih

ALBERT ECKERT

v Gradcu.

Dobiva se v vseh boljših specerijskih in delikatesnih prodajalnicah.

Priporočilo.

Gostilna

„Amerika“

priporočata se slavn. občinstvu iz mesta in dežele s svojimi pristnimi dobrimi vini, vedno svežim pivom, izvrstno mrzlo in gorko jedjo ter točno in prijazno postrežbo.

Velikonočni ponedeljek in naslednje nedelje

domača veselica s plesom.

Začetek ob 3. uri popoldne.

Vstop prost.

K obilnemu obisku vabi s spoštovanjem

Anton Mrevlje.

(757)

Tovarniško zalogo

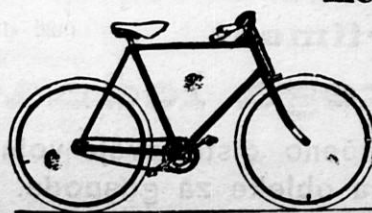
najslavnejših in najboljših koles kakor

„Puch“, „Meteor“, „Waffen“, „Slavia“

potem drugih raznovrstnih zelo vrednih koles ter posamezna dela istih ima

Josip Širca v Žalcu.

Z zalogo združena je popravilnica, kjer se vsa popravila točno in cene izvršujejo. (765)

naji potrdili izvolitev liberalnega župana nadučitelja moravškega, voljenega od liberalnih moravških mož. Vse moravške in in druge naprednjake je obradostil ta rep, mej moravškimi terciarji in mežnarji je zavladal obup, črn obup, ki razjeda njihove pobožne duše, njihova Boga srca.

Dolgo se je bil v Moravčah boj mejimi in črnimi, ki je sedaj odločen na an (oj joj!) črnih. In danes, ko se je definitivno končal ta celo leto trajajoči boj, pač izplača, da podamo javnosti neke zanimive posameznosti iz te krute moralno-klerikalne vojske, ki se je vodila klerikalni strani z vso strastjo, z vsemi jačami in zaprekami. Volitev novega župana se je vršila vlni po veliki noči. Vse se je za gotovo, da bodo volili iz iste same take moče, ki bodo volili iz ista nadučitelja Tomana. Tu pa je posele s svojo žegnano roko vmes rimski arhtar Mihel Opeka, ki je vlni še pasel ravške „dvce“ in „dvčarje“, ki pa se v Ljubljani realcem rešuje zgubljenega arhtar. V naglici in skrajni sili je sklical arhtar se na dan volitve nekaj omahljivcev aplanijo, napravil ž njimi bojni načrt vlekel jih k volitvi z upom zmage. Res, ro bi se mu posrečil prav po rimski itiki zasnovani manever (kateremu maš-u se pač ne posreči vsak manever mej o vernimi ljudmi, kakršni žive in mrjo moravški dolini). No napredni močje so i trdno in tako srečno zajezili klerikalno rodenj, ki je tisti dan hotela poplaviti ravško dolino. Toda stvar s tem še ni pri kraju. Moravska klerikalna vojska pridno delovala naprej, zavlačevala izvo in željno hrepnela po novih volitvah. Kurz za kurzum je hitel iz terojalskega ura v Kamurk ali v Ljubljano. K sreči bila polovica rekurzov takoj zavrnjena, jih dotični modrijani niso napravili o, kakor se delajo pravi krščanski re-zi. Z vsem svojim počenjanjem dosegli klerikalci le toliko, da je bila ovržena tev jednega odbornika, ki bi pa tudi ne bila obveljala, čeprav bi bili kler-ali mirovali. Ko se je izvolil nov od-nik, ni bilo več zapreke, da ne bi bila jena cela volitev in da se ne bi volil an od občinskega zbora. Najstarejši od-nik je res sklical v svojo hišo, v Čre-če, občinski zbor k volitvi župana. Toda ! vsa klerikalna stranka je izostala; kikalci so rekli, da nečejo iti v Črešnje- se jim to za premalo zdi, da hočejo vo- župana samo v Moravčah, ne pa v i posttranski vasi. Najhuje se je puntal i volitvi v Črešnjicah sedanjih vrhpoljski eficijat, ki je tudi voljen odbornikom. o so klerikalci za jedenkrat onemogčili itev župana, onemogčili so jo tudi, iih je najstarejši odbornik drugič pozval rešnjece. Tretjič so se pa radi udali, im je gospod Friedrich, Kamniški gla- — saj ga pozna vsak „Narodov“ ec baš iz boja za moravški županski ec kaj dobro — zažugal z denarnimi imi, ako ne grejo volit na dom najsta- ombornika, kakor to predpisuje vo- eni opravilnik. In tistikrat je bil v veliko vrhpoljskega beneficijata in v veliko

ogorčenje vseh pobožnih moravških duš izvoljen županom g. nadučitelj Toman. Toda boja še ni bilo konec. Delali so se rekurzi, vlagale se pritožbe. Na pozorišče je stopil tudi kamniški glavar s svo- jim slavnoznanim ediktom, v katerem je bil v „Narodu“ že govor. Pridružil se jim je tudi zaloški graščak, posestnik „Prul“, deželni in državni poslanec, vsled hude bolezni upokojeni kmetijski vodja — Povše. Gg. Friedrich in Povše sta hotela v kozji reg ugnati moravške liberalce z njihovim županom vred. Toda, bogme, včasih tudi takim gospodom kaj spodleti. In res spod- letelo je vsem srečno. Rimski dohtar Opeka tukaj ne pride v poštev, ker njegova oblast za sedaj še ne sega do avstrijskih ministrov. Do ministrov? Da, saj so ministri imeli učeno skovani rekurz v rokah, rekurz, skov- van od modrih in poštenih mož proti nepo- štenim možem in nepoštenemu Tomanu. Pa nebesa so tako hotela, da je bilo vse njihovo mencanje zastonj; zastonj tudi oblastni edikt tvoj, kamniške okrajne po glavar. Te dni je prišel namreč iz daljnega Dunaja tak odgovor, da sme biti liberalce župan, če je tudi slučajno še zraven učitelj. In to je bila glavna točka! Klerikalce je imela grozna skrb za moravško šolo, če postane Toman župan in torej ne bo mogel opravljati poleg županskih še svoje sta- novske dolžnosti. Res, kako skrb za do- bre šole, ti močje, ki so pa na drugi strani zapriseženi sovražniki vsake šole, vsacega napredka. Učitelj in župan ob jednem v jedni osebi, to jim nišlo v glavo tem možem. Kako se pa strinja: duhovnik in konsumnik v jedni osebi ali duhovnik in ljudski učitelj? Kakor zna no marsikje opravlja duhoven službo ljuds- kega učitelja in se nič ne brani tistih forintov, ki jih dobiva za svojo postranski službo. Govori se, da se nekateri taki duhovniki in učitelji „za silo“ — no- men omen — odločno proti temu, da bi kedaj tisto službo dobil kak pravi učitelj, ki jo sedaj opravljajo sami. Zopet je po- tegnila burja od Limbarske gore in zopet se sliši žalostni glas moravških zvonov, ki žalostno pojo zavrnjenim rekurzom, prekli- canim ediktom, neuslišanim pritožbam mor- avške klerikalne vojske. Da, zmaga, gotova zmaga je šla tem možem po vodi! Sedaj pa pridejo na krmilo naše občine napredni in odlični močje z odličnim županom na čelu. Bog jim daj obilo sreče in uspeha pri občinski upravi. Dobre volje in odloč- nosti jim ne manjka, to so spričali v tem enoletnem boju za moravški županski stol, v polni meri ne straše se niti rimskih dohtarjev, niti okrajnih glavarjev, niti ka- nonikov ter upokojenih in vendar še ne upokojenih kmetijskih vodij — poslanecev.

Lukoviški liberalce št. 2.

Kazenska pravda zoper ča- rovnice v Ribnici leta 1701.

(Doslowni prevod izvirnega zapisnika.)

Danes, dne 30. aprila leta 1701. se je v graščini Ribnica pričela zoper nekatere zaprte čarovniške osebe kazenska pravda (kriminalni proces) in se je vršila tako:

Redni sodnik (judex ordinarius).

Asesorji (prisedniki):

A tedaj si je v spomin poklicala idealni obraz župnikov in srčno je stopala na- vzgori.

Potrkala je rahlo. V sobi je za visoko pisalno mizo sedel župnik s črno okroglo čepico na glavi. Povzdignil je oko proti njej ter s prijaznim, skoro nekako preslad- kim smehom okoli usten vprašal: „Česa želite, ljuba žena?“

In Krušnikovka mu je razodela svojo prošnjo. Govorila je naglo in hlastno ter povdarjala svojo bedo živo in prepričevalno. Prosila ga je samo deset goldinarjev.

Gospod župnik jo je mirno poslušal, popravil si semtertja čepico na glavi, a nato si opazoval prste na rokah. Videti je bilo, da mu ženina prošnja sega do srca, in oko se mu je skoro porosilo, ko je čul o toliki bedi.

„Dà, dà, ljuba žena. Seveda vam ho- čem pomagati. Toda najprej mi povejte, kdo ste. Saj veste, to moram vedeti, da se lahko prepričam, ali so bile vaše besede resnične. Toda ne zamerite, saj veste, dan- danes je toliko goljufije na svetu ...“

In gospod župnik se je smehljaj ter počasi odpiral predalček pri pisalni mizi. Tam je ležal bankovec pri bankovcu, a v kotih srebrnjak nad srebrnjakom. Ko se je

Gg. Hans Gašper Rath, Jurij Lesar, Peter Puželj, Peter Vesel, Andrej Mor- dax, deželnega sodišča zastopnik, Jan. Bapt. Reinigl, sodni pisar.

V zadevi Marjete (pravo Marine) Česarek.

Na posamezna vprašanja odgovarja obdolženka (zaslišanka, constituta) tako:

Kako je obdolženki ime, kje je ro- jena in stanujoča?

Ime ji je Marinka Česarek ter je tu v trgu v Ribnici rojena in tudi ondi stanuje.

Koliko je stara?

Okoli 40 let.

Kdo so bili njeni stariši in kako jim je bilo ime?

Oče je Nikolaj Guidica, splošno česen imenovan, materi pa, katera je lansko leto umrla, je bilo ime Marjeta.

Jeli obdolženka omožena in ali ima otroke?

Omožena je s Hanžetom Česarek, čevljarjem tukaj, ima tudi šest živih otrok, sedaj pa je v drugem stanu.

Jeli obdolženki znano, zakaj jo je sodišče zaprlo?

Ni si svesta nikake krivde; ako- ravno jo hočejo imeti za čarovnico, je vendar na tem popolnoma nedolžna.

Jeli poznala Anko Šibačnik, Nežo Rus in Lucijo Kersničevko in li ve, kam so te prišle?

Poznala je vse tri prav dobro, bile so tudi kot čarovnice sežgane.

Ni li tudi obdolženka, kakor so ob- stale te tri, deležna pri tem zločinu? Naj obstane dobrovoljno!

Izgubile so vsled te svoje izpo- vedbe svojo dušo, ker ni tako, kakor so izpovedale.

Jeli obdolženki znano, da so te tri osebe ostale pri svoji izpovedbi do svoje smrti in da niso ničesar preklicale?

Bodisi, da je to res ali ne, so ven- dar krivo izpovedale. Kliče tudi hudobne duhove, da naj jo odpeljejo, ako je ča- rovnica.

Ker obdolženka v stvari (in merito) ni hotela ničesar obstati, se je odgnala zopet v zavarovalni zapor z namenom, da se pozneje zopet izprašuje (animo ta- men continuando examen).

Istega dne popoldne se je obdol- ženka vdrugo izpraševala, ter se je enako zagovarjala, kakor zgoraj, razun tega se je še izgovarjala s tem, da je že v tretjem mesecu v drugem stanu.

Dne 6. maja t. l. so se poklicale ne- katere izkušene ženske iz Goriče vasi, namreč: Anka in Marjeta Muhič in Ma- rijana Pucelj ter so po storjeni prisegi preiskale izmišljeni izgovor obdolženke. Izpovedale so soglasno pod prisego o verjetnosti (»de credulitate«), da niso našle na njej nikakega tacega znamenja, ter so še dostavile, da jih je kriva prosila, da naj za njo govoré.

Poleg tega so še štiri druge ženske izpovedale, da so pri zločinki pred okoli 4 meseci zapazile znake, ki govore zoper njo (»menstruum«). To so Marijana Ja- grovka, Mica Padarca, Neža Suščevka in Neža Bosbirtovka.

potresel predalček, podrla se je taka skla- dalnica in srebrnjaki so dali od sebe tako prijeten cvenk, da so si Krušnikovki za- iskrile oči. Željno je stegnila vrat ter zrla tja notri. Župnik je to zapazil ter dejal: „Ah, kaj pa je to? Ničemurnost, sama ničemurnost! Kaj nam pomaga posvetno blago? Neč prav nič! Vanitas vanitatum! Toraj, kako se piše vaš mož?“

„Krušnik, Josip Krušnik!“

„Kaj? Kaaj?“

Župniku se je takoj izpremenil obraz. Naglo je zaprl predalček ter vtaknil ključ v žep. Stopil je korak proti diurnistovi ženi ter nabral čelo v resne gube.

„Ah, oprostite, da ne morem nič dati! Vaš mož je — liberalce!“

Odprl je vrata sosednje sobe, pokimal komaj vidno z glavo ter izginil ...

* * *

V somraku se je vila mimo diurni- stove hiše velikonočna procesija. Diurnist je slonel v postelji ter vlekel na uho ve- sele glasove, ki so odmevali po ulici. Žena je držala oba otroka pri oknu ter zrla z njima tja ven. Mimo so plapolale velike bandere, strežniki so zvončkljali, a pod baržunastim baldahinom je v velikem spremstvu stopal mestni župnik, noseč v

Nato se je, ostavši pri svoji trditvi, (prioribus in haerendo) obdolženka zopet dalje izpraševala z opominom, da njen ničevi izgovor ne velja. Tudi njena umrla mati je bila kriva tega zločina, posebno pa že več izpovedeb govori zoper njo. Navzlic vsemu temu vstraja obdolženka (rea) pri svoji tajitvi (in suis negativis) kakor preje.

Medsodba.

Ker Marina Česarek pri obstoječih indicijah (znakih) zločina neče izlepa ob- stati, se postavi na redni čarovniški stol in potem nadalje izprašuje.

Istega dne, 6. t. m., se je ta medsodba izvršila ter je obdolženka po triurnem mučenju (marter) obstala sledeče:

So li storjene ovadbe (denunciacije) resnične?

Res je, da je čaravnica.

Kdo jo je učil čarovništva in kako je prišla do tega?

Učila se je tega pri usmrčeni Anki Šibačnik in Neži Rus, s katerima je pred 8 leti v jeseni pri Šmarjeti (pri Do- lenji vasi) bila na žeganju. Vrnivše se, sta jo povabili tovarišici na varen kraj, kjer bodo vživale vso zabavo in radost (Vergnügung und Lustbarkeiten). Ko je v to privolila, sta jo na običajnih mestih namazali z mazilom (žalbo). Na to so vse izletele.

Kam so prišle takrat in kje se jih največ zbira?

Najprvo na križpot v gozd, potem so pa letele na Klek, kjer se jih naj- več snide.

Kaj je našla ondukaj?

Raznovrstne čarovniške ljudi in tudi hudobne duhove vmes.

Kaj so počeli tu?

Sedeli so pri dolgi mizi ter so imeli raznovrstna vina, meso in tudi druga jedila, belega, črnega in zvečer zelenega kruha. Poleg tega so bili tu godci in žvižgači.

Kdo je bil navzoč in ako jih je poznala?

Bili so tuji ljudje.

S kom se je obdolženka zabavala in kdo se ji je pridružil?

Dobila je tu ljubčeka, s katerim se je družila.

Kako mu je bilo ime, in kdo je bil?

Bil je sicer v človeški podobi a vendar samo hudoben duh, ki se je spremenil v moža. Imenoval pa se je Hansel.

Ako ni ž njim plesala in morebiti po plesu imela ž njim druge zabave, naj vse pové.

Plesala je ž njim in se potem tudi ž njim pečala (copula carnalis).

Jeli imela veselje nad tem?

Ne ... hudič je bil čisto kosmat in mrzle narave.

Ako ni ž njim naredila kake zveze in kakošno?

Morala je zatajiti Boga in vse ljube svetnike, svojemu hudobnemu duhu obljubiti vso zvestobo, se mu vdati s telesom in dušo in ga častiti in moliti kot svojega Boga.

Kedaj se je zgodil ta odpad?

Pri prvem sestanku.

plavkaste boje in so se usipali po roku. A roke, katere je v tem hipu držal strste, so bile majhne, s kratkimi, ni prsti. Bolj ko ga je Krušnikovka rtila, večje zaupanje do njega jo je obje- lo. In sklenila je trdno, da pojde k au v župnišče takoj po maši.

Zadonelo je: „Ite missa est, aleluja, ja!“

In verniki so se vsipali iz cerkve, ovi so zvonili veselo in veličastno, a ce na nebu je poviševalo nastopajoče nike ...

* * *

Krušnikovka je stopila po maši naj- domov, da pogleda, kako je možu in je z otrokoma. S subimi besedami mu raznanila, da ni ničesar dobila pri nje- m šefu. Nato je potolažila otroka, po- mila si lase in jopič pred ogledalom ter oslovila z besedami: „V kratkem se m in videl bodeš, da nekaj prine- ...“

Kmalu na to je bila v župnišču, prvič ojem življenju. Te široke stopnjice in la veža, ta visoka okna in gladka tla, se jej je videlo nekam prelepo, spmi- jo je razkošno opremljenih hiš boga- v in vzbujalo jej je neko nezaupanje.

rokah Presveto. Njegove stopinje so bile kratke in umerjene, njegova hoja ponižna in izraz na njegovem obrazu pretkan z nebe- ško glorijo in rajskim veličastvom. In okoli glave se mu je vil oblak vonjivega dima, ki se je vzdigoval iz srebrnih kadlnic. Tedaj je ponehalo zvončkljanje in iz ubranih grl je zadonela pesem:

„Zvelič gre iz groba

Velikonočno jagnje bil,

Je zame drago kri prelil!“

Počasi se je oddaljeval sprevod, a v Krušnikovki se ni otajalo niti eno čuvstvo. Topo in srpo je gledala tja doli, kakor mrtev kip .... Tedaj se je pa oglasil diurnist:

„A kaj bodo otroci jutri jedli?“

Stopila je od okna, položila otroka v posteljo ter se nato vstavila pred bolnikom. Gledala ga je nekoliko časa molče, kakor bi ga še ne bila videla nikoli. A tedaj jo je premagalo čuvstvo, sklonila se je k možu, objela ga okoli tilnika ter pritisnila dolg poljub na njegova ustna.

Takoj nato je ogrnila površno jopico ter izginila iz sobe. Ko je bila na ulici, je stopala naglo dalje, da so se ljudje ozirali za njo.

In zavila je v hišo stavbnika Košute,

Za koliko časa?
Na večno.
Kaj jo je napotilo do tega?
Hudobna družba.
Kakšno posebno znamenje ima?
Na levih plečih jo je krvavo opraskal in jo vpisal v svoj register.
Se je li pečala s čarovništvom?
Z delanjem toče, katera je lansko leto poškodovala polja v tem kraju proti Hrovači.

Ali ne škoduje posetvam tudi na drug način?

Da, spreminjajo se v tiče in nabirajo žito (zrnje), katero pada naprej, v predpasnike; samo zrnje, katero se meče nazaj, se prime.

Kam devljete potem to žito?

V globoko jamo pri Kleku?

Jeli tudi druge učila čarovništva in koga?

Nikogar.

Ali ni najsvetejše hostije nevredno (sacrilege) prejela, jo onečastila ter jo nesla na čarovniški prostor, kje in kako?

Pred tremi leti jo je nevredno prejela v farni cerkvi pri obhajilu ter jo odnesla.

Kaj je počela takrat ž njo!

Tepli so jo s šibicami, prikazal se je fantek ter je stegal ročici kviško.

Kaj se je potem zgodilo, in kam so jo še dejali?

Oskrunjevali so jo z besedami in obljubili vnovič hudiču, da ga bodo molili, potem so jo pa vrgli med mazilo za repetnice (Flugsalben).

Kaj so še sicer počeli pri tem sestanku?

Potem so šli po svojih drugih opravkih in se podali domov.

Obdolženka naj sedaj po resnici in pod izgubo izveličanja svoje duše ne zamolči nikogar, ki je kriv tega zločina čarovništva (in hoc delicto magiae complices), in ne sme tudi nobenega nedolžnega naznaniti.

Storiti hoče vse, ker prav dobro ve, da je od tega zavisno izveličanje njene duše.

Obdolženka naj vse naznani.

Marjeta, njena umrla mati, Lucija Bosbirtovka, stara vdova, Anka Končarica, Hansel Benčina, Alenka Štamcarica, vdova, Nikolaj Gregorec ali Kernavica in Gregor Erko (Arko), imenovan Martin Mišnik, stari, Anka njegova žena, vsi iz Ribnice, Mihael Lamut, duhovnik in beneficijar pri Mariji Novosti.

J. Jaklovka, vdova, Neža Suhadolnikovka v Gorenji vasi, Pavleka Scheyba (Šajba?), žena N. v Dolenji vasi in zgoraj navedeni usmrteni dve zapeljivki.

Ako je to polna resnica, katero potrdi brez obtežitve svoje vesti?

Potrdi vse.

Potem se je obtoženka o navedenem duhovniku še enkrat izpraševala, kakor sledi:

Jeli res, da je tudi imenovani duhovnik sokriv zločina čarovništva?

Vse to je res, videla ga je dobro na križpotih na polju kakor tudi na Kleku.

Kaj je delal ta duhovnik na imenovanih krajih?

Vse to, kar druga družba. Jedel je, pil in plesal ter je imel tudi svoj sedež med najimenitnejšimi, on je eden izmed velikih. Greh je tudi, da bere sveto mašo, in da izpreminja pravega Boga.

Težko je verovati, da bi bil tudi duhovnik deležen takega zločina!

Naj se le nekoliko preiskuje njegovo zločinsko življenje, njegovo dejanje in vedenje in lahko se bode to verovalo. Sledilo bode še več izpovedeb zoper njega.

Naj vse naznani, kar ve o njem.

Ni drugače, ker je dobrega gospoda Jurija Faber, tukajšnjega kaplana, zaradi nekega prepira, ki sta ga imela med seboj, napravil, da je krevljast in hrom, kar se pri ubogem duhovniku še zdaj lahko vidi.

Odkod obdolženka ve o tem?

Ker je svetovnoznano.

Kako, kedaj in kolikokrat je videla tega Lamuta na čarovniških prostorih?

Štiri leta zaporedoma, kadar je prišla obdolženka zraven, posebno pa pred dvema letoma, ko je bila velika

nevihta, ki je po celem Dolenjskem povzročila mnogo škode. To je bilo na križpotih in na Kleku.

Jeli ta duhovnik tudi na takem glasu?

Naj se le poizveduje kjerkoli je bil, kakor na Blokah, v Laščah, v Dobropoljah in tudi tu na Novi Štifti, je imel povsod tak glas, ali vselej se je izrezal, kakor je storil tudi sedaj ter odšel v Črnomelj, kjer je rojen.

Ali je to točna resnica, in ali ni kaj izpovedala iz jeze, sovraštva, zavisti ali iz drugih takih vzrokov?

Iz zgolj resnice in iz nikakega drugega vzroka.

Nato se je zločinki odpustila tortura (animo tamen continuandi examen).

Dne 8. maja se je zločinka zopet poklicala pred sodno klop (ad bancum juris) ter se ji je od točke do točke (punctatim) očitala njena izpovedba. Potrdila je vse kot resnično glede svoje osebe in glede ovadenih sokrivcev.

Potem se je dne 3. maja 1701. leta privzemši imenovane prisednike pričela kazenska pravda zoper Lucijo Kersničevko in se je pričela tako:

Kako je ime obdolženki, kje je rojena in stanujoča?

Njeno krstno ime in priimek je Lucija Kersničevka, katera je rojena in stanuje v Nemški vasi.

Koliko je stara?

Okoli 60 let.

Kdo so bili njeni stariši, in kako so se imenovali?

Martin Kersnič in njegova žena Marina, že oba mrtva. Njenemu možu je ime Gašper Kersnič.

Jeli obtoženka omožena in ali ima otroke?

Z imenovanim Gašperjem ima še žive otroke.

Ali si je obtoženka v svesti, zakaj jo je sodišče zaprla?

Ne vé vzroka.

Jeli obdolženka poznala Anko Šibačnik in Uršo Rus, kateri sta bili ob življenje dejani?

Poznala je obe.

Te dve spokorjeno umrli ženski ste izpovedali zoper obdolženko, da je tudi kriva čarovništva. Je to res?

To je neumevno, posebno, ker se ji ne more dokazati.

Kaj je imela obdolženka pred tremi leti o sv. Jerneju ponoči ob enajstih s svojo hčerjo, ženo Martina Dihurja ali Šoberja in njenim enoletnim otrokom opraviti na neki njivi blizu Št. Marjete?

To je nemogoče, ker je bila doma.

Ali ni res, da so njen mož Gašper Kersnič, njen zet Martin Dihur in Andrej Divjak, ko so šli ob tistem času od župana v Prigorici domov, dobili njo in njeno hčer z otrokom na prosi njivi in da sta se vedli na čarovniški način?

Hotela bi priseči, da to ni res.

Ni li res, da ju je njen zet ogovoril in jima rekel čarovnice (copernice), kaj delate tu in ob tem času? Zakaj mi zapeljujete tudi nedolžno dete?

Obdolženka vse to trdovratno taji.

Zanikanje tu ne pomaga, zlasti ker je navedeni Dihur domov prišedši, obe našel in rekel: Ti čarovnica, si že tukaj? Tudi je pretepal obdolženko in svojo ženo.

Obdolženka ravno tako vse zanika.

Vsa sosesčina ve, da sta se potem celo leto zaradi tega doma prav slabo razumela.

To ni resnica, njen mož in zet sta bila takrat pijana in nista vedela, kaj sta govorila.

Ker je obdolženka tako ugovarjala, se je zopet odvedla v preiskovalni zapor, (animo tamen etc.)

Ravno istega dne sta prišla k sodišču Martin Dihur in Andrej Divjak, ki pa po dolgem izpraševanju nista hotela ničesar izpovedati, ampak sta se izgovarjala s pijanostjo. Ravno tako Peter Bojec, župan v Prigorici, obdolženka pa vstraja pri svojem zanikanju, kakor prej.

Dne 4. t. m. se je dalje izpraševala. Ker je pa hotela z raznim rotenjem (pri-segami) vtajiti vse indicije, se je izdal zoper njo nastopna

medsodba.

Ker je dovolj indicij in obdolženka dejanja ne obstane, se bode Lucija Kersničevka postavila na redno čarovniško klop in potem dalje izpraševala.

Istega dne se je ta sodba izvršila ter je zločinka po prestanem 22-urnem mučenju izpovedala tako:

Li priznava obdolženka storjene ovadbe (denunciacije), podpisane indicije posebno pa, da je na njivi proso pobirala?

Obdolženka taji nabiranje prosa, denunciacije pa priznava.

Od koga se je učila čarovništva, kako in kdaj je prišla do tega?

Pred tremi leti jo je zapeljala usmrčena Neža Rus, ko je šla iz Dolenje vasi domov, in jo srečala Rusovka ter jo je povabila na južino. Ko je v to privolila, jo je poslednja namazala z mazilom na običajnih mestih ter sta potem obé izleteli.

Na katerih krajih so se največkrat zbirali?

Na križpotih in na Kleku, kjer so se shajali najbolj pogosto.

Kaj je našla in videla tamkaj?

Tu se nahaja velik grad, kjer je bilo videti raznovrstne moške in ženske, kakor hudobne duhove v človeški podobi.

Kaj so počeli tamkaj?

Imeli so veliko pojedino, razna jedila in pijačo, bel, črn in zelen kruh. Imenitni so sedeli pri zgorenji, manjveljavni, med njimi obdolženka, pa pri spodnji mizi.

Kak posel je imela obdolženka!

Morala je stati na glavi in drugim svetiti s svečo in posterioribus.

Kaj so delali po obedu?

So med seboj plesali, kar je storila tudi obdolženka.

Kdo je bil njen plesni tovariš, in kako mu je bilo ime?

Hudoben duh v moški podobi, Urban po imenu.

Kdo ji ga je pripeljal?

Omenjena Rusovka.

Kako ve obdolženka, da je bil njen ljubljani tovariš (Buhlgensosse) hudič?

Od tod, ker je bil po životu čisto kosmat in mrzel.

Kaj sta počela pri plesu?

Šla sta spat ter se je obdolženka pečala s svojim Urbanom.

Je li storila s hudobnim duhom kako zvezo, in kako se je to godilo?

Obljubiti mu je morala svojo dušo ter ga spoznati za svojega boga in gospoda.

Kam pa je dejala pravega boga in katoliško vero?

Vse to je morala zatajiti.

Kje je njena zveza, in kakšen znak ima od tega?

Opraskal jo je na hrbtu ter jo potem z njeno krvjo vpisal v svoj register.

Ali se je še več s čarovništvom pečala in kako?

Z nesrečno točo, katero so delali na Kleku s kvaternim pepelom in gotovim močnim prahom itd., so pokončali poljske pridelke.

Kdaj in kje so s tem škodovali?

Pred dvema letoma v Kočevju, Črnomlju in Metliki.

Kako korist imajo od tega?

Odvzeto žito nosijo v globoko jamo pod Klekom ter po zimi pekó iz njega kruh.

Kakó se jemljejo žito?

Kadar kmet seje, se spreminjajo v srake, kavke in krokarje ter love zrnje, katero pada naprej.

Kaj rabijo za perutno mazilo (flugsalbe) in kdaj je največ delajo?

Ob sv. časih, kakor o binkošti, o veliki noči, ob sobotih zvečer, veliki petek zvečer. Za to donašajo tje najsvetejšo hostijo, žensko surovo maslo in otroška srčeca.

Ali je tudi ona nesla tja sv. hostijo?

Samo jedenkrat.

Kje jo je dobila?

V Dolenji vasi sv. Lenarta pri obhajilu.

Kaj ste storili ž njo?

Psovala jo je, zasmehovala in neusmiljeno sramotila, potem jo je pa vrgla med mazilo, na levo mešala, se bogu odpovedala in vnovič obljubila hudiču.

Ali ni tudi morila ljudi in nesla srce v navedeno mazilo?

Kaj tacega ni storila.

Obdolženka naj pove, ako ve še kaj več?

Ne ve ničesar drugega.

Obdolženka naj sedaj tudi pod izgubo zveličanja svoje duše resnično naznani vse sokrivce tega zločina (in hoc delicto magiae complices), ne sme nobenega nedolžnega ovaditi, a tudi nobenega krivega zamolčati.

Hoče vse po svoji vesti naznaniti.

Naj tedaj to stori.

Alenka Nosanka sredi vasi, Marjeta Petričeva, Hroputova (Hrvatova?) ali Morinova žena, Turkova hči, Marjeta Gregorja Šularja žena, Hrenova hči, obdolženke hči Marina, vse iz Nemške vasi,

J. umrla Česnovka, potem Rusovka, Šibičnikovka, Anka I. hči Česnovke, Marina Česarkova in tudi njena hči, vse te iz Ribnice.

Potem se je krivi odpustila natezalnica (tortura) ter se je zopet odpeljala v zapor, amino continuandi procesum (da se nadaljuje razprava). Dne 5. maja zvečer ob desetih je imela zločinka strašne skušnjave, tako da bi bila prišla ob življenje, ako bi se ji ne bilo prišlo pravočasno na pomoč. Trdila je, da jo je hotel nekdo umoriti. Preskrbelo se ji je dobro nadzorovanje, ter se je postavila straža, da se ne pripeti kaka nesreča. Navzlic tej previdnosti je vendar nastal popolunoči v jetnišnici zločinke, kakor tudi v gradu in trgu velik hrup (tumult) tako, da se je slišalo volkove tuliti, mačke in medvede v jetnišnici praskati. Ob dveh zjutraj so potem našli krivo v ječi z zavitim vratom mrtvo, kakor je pokazala preiskava.

Dne 9. maja se je Marini Češarek naznanila smrt, se je opominjala na pravó kesanje in obžalovanje ter se ji je poslal dušni pastir.

Dne 11. maja se je Marini Češarek v prisotnosti gospodov in prisednikov tajno in javno (geheimes und offenes Recht) razložila sodba (resumé). Pri tajnem posvetovanju je zločinka preklcala dve osebi: Anko, ženo starega Martina Mišnika in Alenko Stamerca (Stamcar?), vdovo, rekoč, da se je enkrat ž njima prepirala. Sicer pa je ostala pri svojem obstanju do zadnje ure. Vsled tega je izdala soglasno (plenis votis) nastopna sodba.

Cesarski sodnik (Paanrichter).

Asesorji: gg. Hans Gasper Rath, Jakob Križnar, oskrbnik na Bregu, Jurij Lesar, Peter Puželj, Franc Pregl, Wolf Pabst, Janez Pucelj, Peter Vesel, Jakob Nosan, Adam Šorman, Peter Pucelj, Jurij Skumbe (Skubé), Andrej Mordax, zastopnik deželnega sodišča, Jan. Bapt. Reinighk l. s. notarius.

Končna sodba.

Na podlagi božje zapovedi in ces. pravice, po skušnji razprave in resnice, povoljnih dokazih in tudi po lastnem obstanju - kar se je vršilo po strogem kazensko-sodnem postopanju (nach der peinlichen Halsgerichtsordnung*), je ces. krvavi sodnik (Paanrichter) končno spoznal za pravo, da se pred sodiščem stoječa Marina Česarkovka zaradi storjenega zločina, da je izvrševala čarovništvo, da je s tem prelomila božjo in ces. zapoved in svojim bližnjim škodovala na premoženju, zatajila pravo kršč. katoliško vero, da je prevzvišeno altarsko blago sramotno onečastila, da je storila obljubo živemu hudiču in se ž njim pečala, drugim v svarilni izgled, pelje na navadno morišče, da se tam dene ob življenje s cesarskim mečem, da se truplo vrže na grmado in da se z Lucijo Kersničevko, katera se mora izkopati, sežgé v prah in pepel. Trdovratna Anka Končarica pa ostane v zaporu, dokler se gledé nje dalje ne postopa.

Graščina Ribnica, dné 11. maja 1701.

Jan. Jurij Gottscheer Dr. l. r.

Rim. ces. Velič. "Paanrichter" na Kranjskem.

* Halsgerichtsordnung Karla V. iz leta 1532 (Carolina). Hochpeinliches Gericht za težka hudo-delstva, katera sta se kaznovala s smrtno kaznijo. Deželno sodišče, katero je bilo pozneje pristojno izrekat smrtno kazen, je imenoval narod krvavo sodnijo. Ta izraz bi se smel rabiti za "Halsgericht", in krvavi sodnik za "Paanrichter" ali "Bannrichter".

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 14. aprila.

— **Osebnosti.** Dalmatinski deželni zbor imenoval je v svoji seji dne 11. t. m. našega rojaka g. Avgusta Endlicherja za definitivnega ravnatelja dež. hipotečne banke Dalmatinske. — Poštnim vezbenikom v Ljubljani je imenovan prov. podučitelj g. Dragotin Urbančič. — Poštni ekspedient Martin Krakar je na lastno prošnjo stalno upokojen.

— **Občinski svet ljubljanski** ima v sredo, 18. aprila t. l. ob petih popoldne v mestni dvorani izredno javno sejo.

— **Slovenski škofje kot branitelji narodnih pravic.** Pred nekaj dnevi je izšel „breve“, ki nam kaže, kako slabo izpolnjujejo slovenski škofje svojo dolžnost, braniti v svojem delokrogu pravice slovenskega naroda. Stvar je tale: V Rimu obstoji že več stoletij gostinec sv. Jeronima, ki ima letnih dohodkov 90.000 lir. Slovenci imamo do tega zavoda prav tiste pravice, kakor Hrvatje. To je prva avtoriteta na tem polju, kanonik dr. Crnčič, že pred leti neovzdržno dokazal. Menda se ne bode prav nihče čudil, ako povemo, da so Lahi na razne načine skušali, polastiti se dohodkov tega gostinca. 90.000 lir na leto pač niso mačje solze! Toda pohlepni Lahi naleteli so na odločen odpor. Hrvatski škofje so se krepko zavzeli za pravice hrvatskega naroda, dočim se za slovenske pravice do njega ni zmenil noben slovenski škof. Po precej dolgem boju, ki ga je vodil v prvi vrsti škof Strossmayer, so končno zmagali hrvatski škofje. Papež je s prej omenjenim „breve“ odredil, da se v naših časih brezpomembni gostinec premeni v cerkveni kolegij, v katerega se bodo sprejemali mladi duhovniki, ki se hočejo v Rimu izobraziti v teologiji ali v drugih disciplinah. Škof Strossmayer je v začetku mislil, naj se gostinec premeni v zavod, v katerem bi se poleg duhovnikov sprejemali tudi mladi umetniki, ali s tem načrtom ni prodril. Toda papežev „breve“ določa tudi, da se smejo sprejemati v prenovljeni zavod sv. Jeronima mladi duhovniki samo iz zagrebške, zadarske in vrhbosanske nadškofije. S tem je slovenskemu narodu vzeta vsaka pravica do tega zavoda. Ne dvomimo, da bi se to gotovo ne bilo zgodilo, če bi se bili slovenski škofje le količkaj zavzeli za stvar. Toda storili niso ničesar v obrambo naših pravic in s tem zopet jedenkrat pokazali svojo mlačnost v vseh zadevah, ki imajo količkaj narodnega značaja.

— **Nepokorni klerikalci.** Vsled prepovedi, ki jo je izdal ljubljanski škof proti našemu listu, so v marsikateri brumni duši nastali vsakovrstni dvomi. In kaj bi ne, saj je vendar že več kot čudno, da na pr. štajerski ali primorski čitatelj „Slov. Naroda“ lahko vzlic temu, da prebira naš list, pride v nebesa, dočim je kranjskemu čitatelju zagotovljen pekel. Toda o tem se danes nismo namenili govoriti, ampak o nečem drugem, o značilnem pojavu nepokornosti kranjskih klerikalnih voditeljev. Škof je naš list prepovedal, kdor ga bere, stori smrten greh in ne bo videl nebeskega kraljestva. A vzlic temu nima naš list zvestejših bralcev kakor so klerikalci. Le pogledimo na pr. kanonika Kalana ali dr. Ušeničnika. Noben liberallec ne prebira „Slovenskega Naroda“ tako zvesto, kakor onadva. Prav nič se ne menita za škofovo prepoved. Da, njih nepokornost sega še veliko dalje. Ne samo, da naš list prebirata, v svojih listih ponatiskujeta kar cele odstavke iz „Slovenskega Naroda“ in to ravno tiste, zaradi katerih je škof izdal svojo prepoved. Tako zapeljujeta v greh celo tiste, ki „Slovenskega Naroda“ nikdar v roke ne vzamejo, v prvi vrsti duhovnike. Ali ni to največja brezvestnost, ali ni to potenciran greh? Ali vesta, prečastita gospoda, da se bosta za to nepokornost cvrila v pekel in da bosta morala požirati goreče žveplo, ker sta toliko drugih spravila v greh! In vi, katoliški poslanci, kaj se zgodí z vami! Prav smilite se nam! Kamor pridete, v gostilno ali v kavarno, vedno zahtevate najprej „Slovenski Narod“ in ga prebirate tako zvesto, da imajo grešni liberalci nad vami svoje veselje. Ali tako spoštujete ukaze svojega škofa? Ali je to tisti dobri izgled, ki bi ga morali dajati pravovernim svojim volilcem? V greh jih zapeljujete in sokrivi boste, če bodo pogubljeni, kakor obetajo očetje Fran-

čiškani. Zatorej poboljšajte se vsi skupaj, kanoniki, svetopisemski doktorji in poslanci, dokler še ni prepozno, zakaj v pekel bo trpljenje in škripanje z zobmi.

— **Romanje v Rim.** Nameravano romanje v Jeruzalem se ni posrečilo. Zdaj se prireja romanje v Rim. Poznamo sicer prav natančno, kake zgolj posvetne namene imajo klerikalci pri prirejevanju tacihi romanj, a vzlic temu ne bi rekli niti besedice, ako bi se romanja vdeležili samo taki ljudje, ki lahko pogrešajo kak petdesetak. Toda kako je pri nas? Romanja se bode vdeležilo največ tistih revnih ženic, ki si vsak krajcar krvavo zaslužijo in ki bi ga gotovo dobro obrnile, ako bi jih duhovščina ne silila, naj gredo v Rim. Štajerci so veliko pamatnejši. S cele štajerske se vdeležijo romanja samo devet oseb. Mej romarji bo tudi dr. Šusteršič, to se pravi, on se je že odpeljal v Rim in bo menda po Luegerjevem vzgledu že te dni napravil papežu vizito. Neki hudomušnež je pobožnim ljubljanskim devicam natvezil, da je papež poklical dr. Šusteršiča v Rim, da ga bo v neki jako važni zadevi vprašal za svet. Revice to res verjamejo in hodijo pridno k frančiškanom molit, da bi sv. Duh razsvetlil dr. Šusteršiča, da bo papežu dobro svetoval.

— **Blejske razmere.** Piše se nam z Bleda: Počenjanje naših klerikalcev presega že vse meje in razmere so postale skrajno napete. Kaj vse delajo, da bi ugonobili našega velezaslužnega nadučitelja g. Rusa, se je že pojasnilo. Zdaj imamo že drugo tako afero, v katero je tudi uradna „Laibacher Zeitung“ kaj pristransko posegla. Tik deželne ceste pri „Blejskem domu“ je bila stara tabla z neko sveto podobo. Tabla je bila od starosti že skoro vsa razpadla in ker so se tuji nad njo vedno škandalizovali, češ, da je za zdravski okraj nedostojna, jo je lastnik odstranil. To je vendar dobra pravica vsacega človeka, da s svojo lastnino razpolaga kakor hoče. Pri nas pa menda tega ne vedo, ali pa nečejo vedeti. Kacih 14 dni po odstranitvi table so nakrat prišli orožniki in brez vednosti gosp. Jakoba Peternela odnesli tablo, njegovo privatno last, v občinsko pisarno. Lastnik table, g. Peternel, je slučajno naletel na to in videvši, da so si orožniki dovolili vzeti njegovo tablo brez njegove vednosti in privoljenja, se je o tem nezakonitem in nedopustnem postopanju orožnikov očitno izrazil. Zdaj pa se je zgodilo, česar bi nihče niti v sanjah ne bil pričakoval! Orožniki so napravili proti občespoštovanemu gospodu Peternelu ovadbo, da je iz hudobije odstranil rečeno tablo in da se je bogoskrunsko izrazil, ko so orožniki vzeli tablo brez njegove vednosti. In stara teta „Laibacherica“ je hitro pritekla in to obesila na veliki zvon. Seveda je tudi „Slovenec“ to stvar hitro popadel, saj je g. Peternel jeden najvrlejših pristašev narodno napredne stranke na Bledu in bi ga klerikalci za vsako ceno radi uničili. Najbolj čudno je pri tem postopanje orožnikov. Ne bomo rekli, da so orožniki v kaki posebni zvezi z župnikom, ali nekoliko previdnejše bi že lahko postopali, saj da naglica ni vselej dobra, o tem so se šele pred kratkim prepričali, ko so proti trem uglednim damam napravili ovadbo radi motenja vere, ker so se pri propovedi našega kaplana nekoliko nasmehnile. Samoumevno je, da je sodišče vse tri dame oprostilo, a kakor se vidi, to ni ohladilo gorečnosti naših orožnikov. Sicer bomo pa o tej stvari že še govorili.

— **Požar liberalnih listov.** Pišejo nam: Dne 21. sušca se je vnelo gdčni učiteljici v Št. Vidu nad Cerknico poleg peči nekaj trsk ter se je pri tem osmudilo tudi par razglednic in starih časopisov. „Slovenec“ je prinesel zategadelj dopis, v katerem je izrazil svoje nepopisno veselje nad tem požarom. Dopisunček se radosti, da so požrla plamena mnogo števil „Slovenskega Naroda“, „Ljubljanskega Zvona“ in — o groza! — tudi Kristanove „Žarke in snežinke“, kar vse je čitala tista liberalna gspdca. učiteljica. „Slovenec“ v se neje res samo smešno, pa tudi prav neumestno, kajti v Št. Vidu nad Cerknico ni zgorela niti ena številka onih časopisov, katere navaja škodoželjni „Slovenec“ in uverjen naj bode „Slovenec“ s svojim dopisunčkom vred, da bodo imeli tisti časniki tudi v bodoče svoje prijatelje tam kot doslej!

— **Slovensko gledališče.** Piše se nam: Zdaj, ko je minila sezona in se začno

priznave za prihodnjo, je morda umestno, ako se opozore poklicani faktorji na velik nedostatek, ki ga bo pač treba odpraviti. V mislih imamo dekoracije. Nekateri izmed njih so valed vedne rabe že popolnoma oguljene, in bi bil skrajni čas, da se nadomeste. Valed teh dekoracij, ki se rabijo v vseh mogočih igrar in operah, trpi vsa iluzija, in zato bi bilo prav dobro, ako bi se o tej zadevi spregovorila primerna beseda na občnem zboru „Dramatičnega društva“.

— „**Glasbena Matica**“ priredi po Veliki noči društveni zabavni večer, v katerem bodo sodelovali učitelji „Glasbene Matice“, gospodje Junek, Prochazka in Vedral ter gospod Karol Jeraj, vijolinist z Dunaja.

— **Shod volilcev.** Na Bišu pri Ptuj priredita poslanca dr. Gregorec in dr. Jurtela na velikonočni ponedeljek ob 3. popoldne shod volilcev.

— **Občinske volitve v Celju,** ki se bodo vršile koncem tega meseca, utegnejo postati prav zanimive. Mej Nemci je namreč nastala nova frakcija, katero vodita odvetnika dr. Mravlag in dr. Jabor-negg, ki hoče odstraniti iz občinskega odbora zastopnika obrtnikov g. Altzieblerja, ker je v Gostinčarjevi pravdi glasoval po svoji vesti, in pa Wolfovega tasta dr. Ste-pischnegega.

— **Spomenica celjskega mestnega urada.** Sodbe, katere sta izrekli obe celjski sodišči glede izgrediv povodom obiska čeških visokošolcev dne 9. in 10. junija, go-vore tako glasno, in označujejo tako pre-pričevalno postopanje celjskega mestnega urada in mestne policije, da sta celjske nemške motogce prešinila strah in groza. Boječ se, da znana interpelacija, v kateri so bili na podlagi sodnih aktov in sodnih preiskav razkrite celjske dogodbe v rečenih dneh, ne ostane brez posledic, skoval je celjski mestni urad posebno spomenico, v kateri se na vse načine trudi, oprati celjske nemške motogce in njih organe ter vso krivdo izgrediv zvaliti na Slovence in na Čehe. Ta spomenica obsega tako drzna zavijanja, tako brezstidna pačenja sodno do-gnanih dejstev, da čitatelj kar strmi. Pri tem pa tarna, da so postale narodnostne razmere na Sp. štajerskem neznosne, tako da vsled njih vse trpi in zahteva, naj se provzročitelji teh razmer pokličejo na odgovornost. Mi se tej želji pridružujemo, a žalibog ni upanja, da se uresniči. Če bi vlada provzročitelje neznosnih razmer pri-jela, bi Nemci zagnali strašen krik, kajti teh neznosnih razmer so jedino in izključno krivi Nemci in v prvi vrsti tisti, ki so spi-sali in obelodanili v govoru stoječo izjavo.

— **Istrski deželni šolski svet.** Za člane istrskega dež. šolskega sveta so ime-novani: Nadpop g. Niko Druškovič iz Nov. grada, ravnatelj učiteljskega v Kopru gosp. Ivan Markelj, realčni ravnatelj v Pulju g. Leon Neugebauer in gimna-zijski ravnatelj v Pulju g. Pet. Maresch.

— **Značilno.** Hrvatski poslanec dr. Laginja je ustanovil na prošnjo laških Vodnjancev v tem mestecu posojilnico. Vodnjani je skoro izključno laški kraj, a vendar se prebivalstvo ni obrnilo do ka-cega Laha, nego do Hrvata. To je gotovo jako značilno. Na občnem zboru dne 9. t. m. je dr. Laginja povdarjal, da v gospo-darskih vprašanjih ne pozna narodnostne razlike, in da je hrvatska stranka pripravljena zavzeti se tudi za gospodarski na-predek laškega ljudstva.

— **Zadnji goriški grof.** V četrtek, dne 12. t. m. je bilo 400 let, kar je umrl grof Leonhart, zadnji goriški grof. Po nje-govi smrti je goriška grofija pripadla habs-burški monarhiji in bo, kakor že znano, goriška dežela štiristoletnico tega združenja letos slovesno obhajala.

— **Zadnja čarovniška pravda na Kranjskem.** Na drugem mestu prijavljamo velezanimiv članek „Kazenska pravda zoper čarovnice v Ribnici leta 1701.“ Preskrbeli smo točen prevod te znamenite pravde po izvirnem razpravnem zapisniku (Crim. fasc. 14.) Izpustili smo samo nekatere nedostojne izraze. Pravda kaže prav živo, koliko so trpeli naši pradedje in posebno nedolžno in nevedno ženstvo takrat, ko je še vla-dala in odločevala zgolj nevednost in ne-umnost. Čarovniške pravde (Hexenprocesse) so se praktikovale več stoletij in prenehale šele tekom 18. stoletja. V Ribnici so bile, kolikor je znano, leta 1701. sežgane zad-nje takozvane čarovnice na Kranjskem. Da

so se take bedastoče tudi še pozneje sodno preganjale, kaže po g. VI. Levca v izvestjih muzejskega društva (1898) priobčena pravda z leta 1733. zoper Lucijo Rotar iz Dvorske vasi in Nežo Kovačič.

— **Iz Leskovca pri Krškem** se nam piše: Škandalozno je vendar, da imamo v Leskovcu sedaj, ko je vsaj po Kranjskem najti le še malo krajev, ki bi se odlikovali z nemškimi poštnimi pečati, še vedno pečat z edino le nemškim napisom: „Haselbach in Krain“. Ker vzroka temu ne vemo iskati drugje kot v brezbrzičnosti poklicanih fak-torjev, obračamo se do našega poštarja s prošnjo, da bi slednjič vendar tudi on po-trebno ukrenil, da dobimo skoraj tudi v Leskovcu slovenski poštni pečat.

— **Za vinogradnike.** V nedeljo, dne 29. t. m. bo v Krškem ob 9. uri dopoldne posvetovanje o streljanju proti toči, poskušnjo streljanje ter pre-skušnjo z žveplalnikom. Posveto-vanje bode v šolskem poslopju, strelja-nje v bližini mesta, preskušnja mehov v vinogradih. Vspored zborovanju: 1. Poz-drav udeležencev. 2. Poročilo o dosedanjih uspehih streljanja proti toči na štajerskem in Kranjskem. 3. Poročilo o pravilni uredbi strelšč. 4. Razni nasveti in razprave. Po zborovanju: 5. Preskušnja raznih topičev pod raznimi nastavki. Z vodoravnim stre-ljanjem se pokaže moč strelnega puha. 6. Obisk strelšč poleg Krškega. 7. Pre-skušnja raznih žveplalnikov v vinogradih. Ker je ta shod iz raznih ozirov zelo važen, si usojam povabiti Vas nanj ter Vas pro-siti, da tamkaj pojasnite uspeh streljanja proti toči v tamošnjem kraju ter prednosti in nedostatke strelnih priprav, kakršne tamkaj rabite. Izvolite mi sporočiti, ali hočete pri zborovanju o kaki reči poročati in o kateri, da mi bode mogoče poročila primerno vsprejeti.

— **Svinjska kuga.** Iz Ribnice se nam piše: V našem okraju je svinjereja precej dobro razvita, a ne mine skoraj leto, da bi nas ne obiskala ali nam vsaj ne pretila svinjska kuga. V tej nevarnosti se nahajajo vsi okraj ob hrvaško-ogrski meji, posebno črnomaljski, novomeški in kočevski. Ni je druge nezgode pri gospodarstvu, katera bi nas tako pogostoma obiskovala, kakor svinjska kuga. To izvira v prvi vrsti od tod, ker naši posestniki plemenske svinje kupujejo večinoma od Hrvatov. V veteri-narskem oziru pa vladajo na Hrvaškem in Ogrskem še azijske in turške razmere. Pred kratkim sta nas zopet osrečila dva svinjska prekupca s hrvaškimi svinjami. Prikazala se je takoj kužna bolezen, in po-sledica temu je bila, da se je v poslednjih dneh v našem okraju uradno pobilo okoli 160 okuženih, kuge sumnih in takih svinj, ki so prišle ali mogle priti z bolnimi v do-tiko. Glede pokončavanja kuge sumnih svinj in odškodnin veljajo določila cesar-skega ukaza z dne 2. maja 1899. l., št. 81 d. z., kateri je za svinjerejo v naši državni polovici skrajno neugoden. Da se zatara svinjska kuga, se morajo zaklati tudi zdrave svinje v prid državnemu zakladu. Da se mora prodati meso od mladih plemenskih, mnogokrat mršavih in poleg tega še sumnih prešičev po skrajno nizkih cenah, je naravno. Poleg tega se morajo pri odmeri odškodnine odbiti iz skupila vsi uradni stroški, ki so nastali pri preiskavi in pokončevanju svinj. Kaj potem ostane za lastnika pobite svinje? Navadno nič. To velja za navadne in največkratne slu-čaje, da se pokaže kuga v 40 dneh potem, ko so se prignale svinje z Ogrskega ali Hrvaškega. Ako se sumna žival vtihotaplja v deželo, je umestna in opravičena vsa strogost v zabrambo svinjske kuge, a kjer se kupujejo svinje, kojih lastniki se izka-žejo z zdravniškimi spričevali, da so zdrave, je naravno, da se tako strogost občuti kot krivica. Tudi v našem slučaju so se pro-dajalci izkazali z zdravniškimi certifikati. Ako živinozdravnik ne more spoznati bo-lezni, bi se tudi nedolžni kupec ne smel kaznovati, ker je kupil in drago plačal svinjo v dobri veri, da je zdrava. Treba je, da bi se svinje že pri prestopu hrvaške meje natančno in ne tako površno pregle-dale, kakor se navadno godi. Zaradi kuge, ki se zanese v posamezne kraje, trpi mnogo-krat cela dežela, ki se zapre drugim deže-lam nasproti. Protežirane so ogrske dežele, kjer se navadno nahaja gnezdo kug. Nujno potrebna je v tem oziru stroga nagodba z Ogrsko, ki bode varovala našo živino in svinjerejo. V prvi vrsti bi pa svetovali na-

šim svinjerejem: Pomagajte si kolikor mo- goče sami, izrežite mlade svinje doma in ne kupujte jih od Hrvatov. Ako se vdomači domača svinjereja, se bode odpravila tudi kuga.

— **Umrla** je danes zjutraj vdova rajn- oga tovarnarja in odličnega rodoljuba gosp. Kotnika na Verdu pri Vrhniki gospa Marija Kotnik roj. Mertlič. Blag ji spomin!

— **Izza kranjsko-štajerske meje** se nam poroča, kako čudno se v zadnjem času gospodari z gozdi ob kranjsko-štajerski meji. V Savinjski dolini se pečajo sedaj naj- več s hmeljarijo. Pri tem potrebujejo mnogo kolov. Za take kole kupujejo smreke po najmanj 6 metrov dolgosti. Kupujejo jih največ od gospodarjev iz tuhinjske doline. Dasi je bila pred leti izdana prepoved iz- sekavati gozde na ta način in je bilo do- voljeno take smreke le tistim gospodarjem, katerih gozd se je uradno pregledal in se mu je dalo dovoljenje, kje in koliko sme brez škode izsekati, se letos za to prepoved nihče ne zmeni. Dan za dnevom se nalaga na Kozjaku ogromno število smrečic. Dre- vesca, v najlepši rasti, katere bi prinesle gospodarjem v nekaj letih prav lep denar, prodajajo se po 12 do 14 kr. Pametni ljudje, posebno lesni trgovci pravijo, kje se bode dobil les, ako se bode pustilo še na- dalje sekati tako drevje. Vprašamo pa, ali tista prepoved, ki se je izdala pred leti še obstoji? Čuditi se moramo tudi žandarme- riji v Motniku, pred nosom katere se je letos izpeljalo toliko voz najlepših dreves, da se ne pobriga, imajo li tisti, ki tako neumno uničujejo svoje gozde, dovoljenje za izsekavanje smrek. Zadnji čas je, da- zve za to tudi okrajno glavarstvo, kajti drugače bode tuhinjska dolina v malo letih gola ko Kras, ker hmeljarji in kubi- karji, dasi sicer spoštovanja vredni ljudje, so za gozde tisto, kar je za vinograde — trtna uš.

— **Ta preklčani 1. april!** V naši beli Ljubljani že lepo vrsto let uživa za- služen pokoj ljubezniv in obdospoštovan gospod, ki je, kar je vdovec, k sebi vzel neko nečakinjo. Strije in nečakinja tiho in in mirno v božjem strahu sase živita ter samo zaradi ljubega zdravja pridno na sprehod hodita, sicer pa živi duši nič ža- lega ne storita. Tudi 1. dan aprila letos sta se strije in nečakinja sprehajala dolo- čeni čas po mestu; ko sta se bila domov vrnila našla sta v skrinjici za pisma na vratih svojega stanovanja vizitko, v njuni odsot- nosti v skrinjico vrženo. En vogel vizitke je bil pripognen, iz česar sta strije in ne- čakinja po vsi pravici sklepala, da jo je gospod inženir, na čegar ime se je vizitka glasila, osobno posetil. Ugibala sta strije in nečakinja, kaj bi utegnili biti povod ne- pričakovanemu posetu, a zaman sta si be- lila glavi, le toliko jima je bilo končno jasno, da je poset vsekako treba vrniti. Čez par dni ubere naš vrli strije v stano- vanje napominanega svojega posetnika, pa žal isto tako gospoda inženirja ne dobi doma in zato odda svojo vizitnico. Gospod inženir, jako vzradoščen posetom novega znanca, pa tudi precej radoveden, kaj mu je neki naklonilo to čast iznenada, požuril se je, da poset vrne od svoje strani, in imel je srečo: našel je namreč pri- jaznega gospoda penzionista doma. Go- spod inženir in gospod penzionist sta drug drugega prekašala z izbranimi uljud- dnimi frazami, pa vendar sta bila oba vidno v neki zadregi. Naposled se posečeni penzionist ohrabri in z najslajšim smehlja- njem vpraša svojega posetnika, kaj mu je zahvaliti za njegov prijetni poset. Gospod inženir malo debelo pogleda in pohlevno odvrne: „Oprostite, gospod, jaz le vračam Vaš laskavi poset!“ G. penzionist: „Opro- stite! Jaz mislim, Vi ste vendar mene prvi posetili, ondan, ko me ni bilo doma?“ G. inženir: „Ne zamerite, gospod, ne umejem Vas; jaz sem danes prvokrat tu pri Vas, ker ste Vi blagovolili izkazati mi čast —.“ G. penzionist: „Pardon, gospod! Evo Vašo vizitnico, ki sem jo našel v skrinjici na vratih mojega stanovanja!“ G. inženir: „Mojo vizitnico v skrinj — —? To mi je uganka! Prosim Vas, kdaj ste jo našli v skrinjici?“ G. penzionist je nekaj časa na- porno premišljeval, kateri dan je to bilo, potem pa svojo nečakinjo na pomoč po- klical in skupnemu prizadevanju se je po- srečilo brezdomno dognati, da je skrinjica inženirjevo vizitnico spočela — 1. dan aprila meseca. Pri ti priči se je tako go- spođu penzionistu, kakor gospodu inženirju

jelo ne tako v glavi daniti in kmalu jih je zavest razsvetlila, da jih je neki hudo- mušnež naredil — za aprila! Pa še reci kdo, da v „resnih“ naših časih ljudje ne utegnejo — burke uganjati!

— **Preselitev okr. sodišča iz Zatičine v Višnjogoro.** Prihodnje leto se preseli za- tiško okr. sodišče v Višnjogoro, kjer bo tudi davčni urad. V gradu je treba še ve- likih poprav in tudi uradniških stanovanj še nedostaja.

— **Dve sliki.** V izložbi Gričarja in Mejača je razstavljen izboren portret gosp. Leva Souvana, kakor ga je naslikal akad. slikar Matija Jama. Pozicija v fotelju sedečega portretiranja je naravno slikovita in karakteristična izvirna. Vsa slika dela eleganten vtisk. G. Jama je zopet v Mo- nakovem. — V izložbi Schwentnerjeve knjigotržnice pa stoji fina slička, kačoča Miramar z delom morja. Slička je delo g. poročnika R. Majstra, ki je že opetovano dokazal, da ima talent za slikarsko umetnost.

— **Kakšna bo letina?** to je seveda že sedaj pereče vprašanje naših poljedel- cev. Vsled izredno dolge zime je vegetacija letos precej zaostala in tudi spomladanska setev se je vsled neprestanega deževja za- kasnela. Ozimina, zlasti rž, je vsled velike moče nekoliko trpela in je menda pšenica še najbolj prezimovala. Že sedaj se mora računati z okolnostjo, da se letošnja žetev zakasni vsaj za štirinajst dni; isto tako tudi košnja.

— **Umrl** je minoli četrtek tehniški vodja šentjanskega premogokopa g. Anton Senčar, ki si je za razvoj tega mladega podjetja pridobil velikih zaslug. Lahka mu zemljica!

— **Klub slovenskih kolesarjev** snuje se na Vrhniki. V to svrhu sklical je pri- pravljajni odbor dne 8. t. m. v prostorih g. Jurce prijateljski sestanek, katerega se je vdeležilo znatno število kolesarjev in prija- teljev tega športa. Pravila so se že predlo- žila deželni vladi. To društvo je prvo koles- sarsko društvo na Notranjskem.

— **Ustanovljenje brzajavne postaje v Javorniku.** Dne 11. aprila 1900 odprla se je v Javorniku političnem okraju Ra- dovljica nova brzajavna postaja z omejeno dnevno službo združena s tamošnjim poš- nim uradom.

— **Izpred sodišča.** Pred nekaj tedni se je čitalo v vseh ljubljanskih listih, da je kantiner J. Kovač iz Mojstrane poskusil zavratno ustreliti kemika mojstranske ce- mentne tovarne iz Nemčije došlega Scherza. Ta kemik je res dolžil Kovača poskušnega umora, a že v preiskavi se je to izkazalo kot neosnovano. Obtožbe je bil Kovač radi kajne posilnosti, a še te obtožbe ga je so- dišče oprostilo in ga le obsodilo radi pre- stopka orožnega patenta.

— **Mnogo dobrega vina** dobiti je letos na Vipavskem. Vsled pomanjkanja vinskih kupcev je cena vinu jako padla. Vinski trgovci in krčmarji, kateri žele dobro in ceno vino kupiti, obrnejo naj se letos na Vipavsko.

— **Ogenj.** 26. m. m. ponoči je nastal požar v Lisičji jami pri posestniku Martinu Simončiču, ki je upepelil hišo. Škode je za 1000 kron zavarovan pa je bil pogorelec samo za 400 kron.

— **Ponesrečil** se je 2. t. m. 22letni tesarški pomočnik M. Veble v Velikem Mra- šavem pri tesarju Jos. Barbiču iz Brezja pri postavljanju kozolca. Udarilo ga je tako po glavi, da je 4. t. m. umrl. Barbič ga je pustil v nezvesti baje brez pomoči, dasi je bilo do Krškega jedva 6 km.

— **Pretep.** 11. t. m. sta se Anton Elnikar in Anton Kravčar iz Luže strelali v neki gostilni v Veliki Loki s posestnikovim sinom Ivanom Korelcem iz Velike Loke. Elnikar je ranil Korelca z nožem na levi rami.

— **Mestna posredovalnica za delo in službe v Ljubljani.** Kako je bil ta zavod potreben, kaže najbolje, da je dosedaj došlo skoraj 2000 oglasil. Od teh je nad 700 de- lodajalcev. Delo ali službe je priskrbelo 500 osebam. Prihaja tudi dokaj vnanjih oglasil, katerim pa je nekoliko težavneje vstreči, ker posli neradi odhajajo iz Ljubljane. Pri vnanjih oglasilih naj se pošlje tudi pred- znamkovina 40 vinarjev in znesek za odgovor v znakmah. Mestna posredo- valnica za delo in službe se ne peča samo s posredovanjem za službe hišnih poslov, marveč posreduje v vseh strokah, tako v trgovskih, obrtnih, pisarniških itd., in to za Ljubljano in za deželo. Delodajalci

naj bi nakaznice, katere prinese posli ali delavci seboj, vedno podpisali, da se tako prvič ve, da se je posel res zgasil, drugič pa, da se ve zaradi nadaljnjega vpo- šiljanja delavcev ali poslov. — Od 7. do 13. aprila je dela iskalo 10 moških delavcev in 27 ženskih delavk. Delo je bilo ponudeno za 15 moških delavcev in 31 ženskih delavk; 68 delavcem se je nakazalo 48 odprtih mest in v 29 slučajih se je delo vsprejelo, in sicer pri 9 moških in 20 ženskih delavkah. Od 4. januarja do 13. aprila je došlo 1047 prošenj za delo in 803 deloponudeb. Delo ali službe dobe takoj: 1 vrtnar, 1 krojaški pomočnik, 1 grajščinski sluga, 3 kočijaži, 8 konjskih hlapcev, 1 volovski hlapec, 1 kra- var, 1 hišni hlapec, 2 delavca za tovarno, 1 gospodinja, 5 gostilniških kuharic, 3 na- vadne kuharice, 1 fina sobarica, 11 deklic za vsako delo, 4 kuhinjske deklice, 6 deklic k otrokom, 4 natakarike na račun, 3 na- vadne natakarike, 13 dekel za domača dela, 1 kravarica, 1 učenka za šiviljo, 2 postrež- kinji. Vajenci za specerijsko trgovino, trgo- vino z železnino, fotografa, slikarstvo, črev- ljastvo, kavarne itd.

— **Stavbna kronika.** Pretekli teden so pričeli kopati temelj za poslopje mestne deklinške ljudske šole na Sv. Jakoba trgu ter za novo hišo Palussovih dedičev v Za- tiških ulicah. Pri deželnem dvorcu nečajo priti dela nič kaj v pravi tir, deloma za- radi pomanjkanja delavcev, deloma zaradi premalo zgodnega vremena. V Cerkvenih ulicah se izvršujejo v Or. Dolenčevi hiši št. 21. razna rekonstrukcijska dela ter iz vojašničnih prostorov prezidavajo srednje velika stanovanja. Na Žabjaku se ometava hiša Or. Dolenca, v Kolodvorskih ulicah Štrukljova in mestna ljudska kopelj, v Špitalskih ulicah Grobelnikova in na Rimski cesti Zupančičeva. Delavcev primankuje. Nezgode so se pripetile v teku 14 dni 3.

— **Železni most južne železnice na Barji** bo gotov prihodnjo pomlad, ker ovi- rata dela voda in neugodno vreme.

— **Popadljiv pes.** Predvčerajšnjim zve- čer je pes Karola Recknagelna napadel na Karlovski cesti odgojiteljico Franciško Jn- gličevo in jo vgriznil v desno ramo.

— **Žepni tat.** Včerajšnji ogenj je pri- vabil mnogo ljudstva v Florjanske ulice, in je bila na ulici velika gneča. To priliko je hotel porabiti mladi delavec Maks Potočnik, da bi si nabral drobiža za praznike. Segel je v žep Helene Vavpotičeve in ji hotel iz- makniti denarnico, ona pa je to opazila in ga prišla za roko, mu dala par zaušnic in ga izročila policiji.

— **Konj splašil.** Karol Nachtigal in Jakob Mozar, oba hlapca v Marijanišču na Poljanski cesti, sta včeraj na njivi za Ma- rijaniščem orala in pri tem tako neprevidno ravnala s konjema, da se je jeden splašil in zdirjal na odprto dvorišče Marijanišča, kjer je bilo ob tem času mnogo gojencev. Konja ni mogel nihče prijeti in tako je dirjal po dvorišču okoli in podrl na tla tri gojence. Jeden — Ivan Petrač — si je pri padcu zlomil desno nogo in so ga morali prepeljati v deželno bolnico, druga dva pa, Alojzij Zdravje in Ivan Rozolnik, sta bila na obrazu poškodovana.

— **Ogenj v dimniku.** Včeraj ob 1/9. zvečer sta naznanila strela z Grada ogenj v dimniku Seliškarjeve hiše št. 11 v sv. Flo- rijana ulicah. Ljudstvo, katerega je bilo polno na ulicah, je kar vrelo v Florjanske ulice. Gasilci pod vodstvom svojega načelnika g. Ludovika Striceljna so bili takoj na licu mesta in so pogasili ogenj. Tri minute po strelah se je že odpeljal prvi dvouprezni voz z gasilci in takoj za njim drugi. Ogenj je bila provzročila starka Marija Podbevšek s tem, da je bila zaradi pečenja potvice preveč zakurila v peč, in je plamen šnil v dimnik in vnel saje. Dimnik je bil slabo ometen in zadene krivda zaradi nastalega ognja naj- brže tudi dimnikarja, ki ima v tej hiši ome- tati dimnike.

— **Ljubljana-Laverca.** Dne 15. aprila se začne redna vožnja z omnibusom iz Ljubljane (od Lozarjeve gostilne) v Lavro in nazaj.

* **Car in carica v Moskvi.** Z vsem svojim spremstvom prideta ruski car in ca- rica v Moskvo, kjer ostaneta dva tedna, do konca velikonočnih ruskih praznikov. Tako dolgo prebivanje carja v Moskvi je nena- vadno, kajti carji prebivajo ondoli ob času svojega kronanja ali pa če se vrše posebno važni notranjepolitični dogodki. Tudi sedaj menijo nekateri ruski listi, da hoče ukreniti

car nekaj v zadevi angleško-burske vojne. Drugi listi pa trdijo, da je dospel car samo zategadelj v Kremelj, ker hoče seznaniti svojo soprogo s pristnoruskim življenjem ter jo spraviti z ruskim narodom v dotiko. Ru- som je carica, Nemka, še vedno tujka ter ne uživa posebne popularnosti. Zlasti pa zato ne, ker nima nobenega sina, nego le hčerke. Mestni svet Moskve izda za okra- šenje mesta 25.000 rubljev.

* **Čudna zračna prikazen.** V komi- tatu Zala in na Reki so opazovali minole dni nerazumljivo zračno prikazen. Zdelo se je, kakor bi plavala po oblakih neka ladija. Bržčas je bila meteorična prikazen ali neke vrste fata morgana. V „Bud. Hirl.“ poroča neki opazovalec iz Martre o prikazni, ka- tero je videl pred meseci, tako-le: Zadnje dni meseca januarja sem stal okoli pol- noči pri oknu in gledal v zvezdno noč. Na- krat sem zapazil skoraj naravnost pred hišo in ne ravno visoko pod oblaki čudno, leteče telo, ki se je premikalo srednje hitro. Oblika njegova je bila podobna podolgasti ladiji, ki je plavala v svetlobi ter se ne- kako vrtela ter vlekla za seboj dolgo jadro. Ta prikazen ni imela nobene sličnosti z balonom. A tudi meteoru ni bila podobna. Telo samo je imelo višnjevkast svit, kar je vleklo za seboj, pa je bilo črno. Moje oči so dobre in fantazirati ni moja navada.

* **Prenavdušen čestilec Jouberta.** V Ebreichsdorfu na Nižje Avstrijskem je živel 17letni pekovski vajenec Karol Mo- ravitz, ki je spočetka vojne Angležev z Buri izjavil, da hoče iti Burom na pomoč. Ali svojega načrta ni mogel izvesti. Pač pa je vestno zasledoval ves tek vojne. V zadnjem času pa, ko se je začelo goditi Burom slabo, je postal sila nervozen. Toda ko je izvedel, da je umrl Joubert, je neprestano jokal in govoril, da tega ne more prenesti. In res te dni so ga našli v njegovi sobi obe- šenega.

* **Učitelj morilec dveh ženskih.** Iz Rima poročajo, da je stal te dni pred po- rotniki v Campobasso ljudskošolski učitelj iz Salerna radi cerkvenega ropa in dvoje umorov. Felice Pizzolante se je rad za- baval, toda plačo je imel slabo. Da bi si dohodke izboljšal, je vdrl z dvema prija- teljema in dverna ženskima v neko cerkev ter jo oropal popolnoma. Ker pa ženski s svojim deležem nista bili zadovoljni ter se je bilo bati, da roparje izdasta, je Pizzo- lante sklenil, da ju umori. Zato je napravil z njima izlet v gore. Tam je Pizzolante s tovarišema zvezal najprej mater ter jo vpricho hčere umoril. Potem pa je umoril še hčer, ki je bila dve leti njegova ljubica. Nato so morilci privezali na trupli ka- menje ter ju vrgli v vodo. Zatem je minilo več časa. Pred kratkim pa je vrglo morje na obal dve ženski trupli, kateri sta bili umorjenki. Oglasil pa se je tudi pastir, ki je gledal umor na gori. Morilca so kmalu našli. Ko so peljali učitelja v ječo, ga je hotelo ljudstvo strgati in pobiti.

* **Ljubezen na španskem dvoru.** Da se „državni obziri“ večkrat prav nič ne ozi- rajo na človeško srce, je žalostna resnica. Koliko nesrečnih zakonov je vsled tega med kraljevskimi ljudmi! Na španskem dvoru se je zaljubila 17letna sestra kralja Alfonza XIII., princezinja Marija Terezija v 30letnega častnika španskega generalnega štaba, v drugega sina grofa Caserta, don Carlosa. Zaljubljenca bi se rada poročila, toda „dr- žavni obziri“ so krivi, da je kraljica Kri- stina svoji nesrečni hčerki ukazala, naj si izbije don Carlosa iz glave ter zatre svojo brezupno ljubezen.

* **Francoščina svetovni jezik.** Fran- coski pisatelj Jules Claretie razpravlja v pa- riškem „Journalu“ o pojemanju francoščine kakor svetovnem jeziku. Ako so ta izvajanja resnična, odriva se francoščino bolj in bolj in se jo nadomešča z drugimi jeziki. V mi- nolem stoletju je bila še občevalni jezik v vseh višjih in olikanih krogih Evrope, a zdaj se poslužujejo ti krogi povsod le bolj svo- jega materinega jezika. „Almanach Hachete“ trdi, da govori 125 mil. ljudij angleški jezik, 100 milijonov ruski, 70 milijonov nemški in le 50 milijonov francoski. V Rusiji je zdaj tudi moderno, dodajati otrokom boljših krogov nemške in angleške guvernante in odgoji- teljice, kakor so dajali prej francoske abéje. V Belgiji nadomešča francoski jezik flam- ščina, ki se bolj in bolj uvaja v javnost. Claretie meni sicer, da je temu kriva nova francoska slovnica, ki ima mnogo tujih, ozi-

V najem ali pa na račun se vzame
s 1. majem t. l.

dobra gostilna

v Ljubljani ali pa v neposredni
bližini Ljubljane.

Kdo vsprejme gostilno, pove upravni-
štvo „Slov. Naroda“.

(698-3)

Za 1. avgust t. l.

išče

oženjen uradnik VII. razreda brez otrok

stanovanje

v I. nadstropju s tremi sobami, oziroma z
dvema sobama in kabinetom in pritliklinami.

Ponudbe naj se oddajo upravništvu
„Slov. Naroda“ do 25. aprila t. l. (725-2)

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem
se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih
pušk za lovce in strelce po najnovejših
sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-
deluje stare samokresnice, vsprejema vsako-
vrstna popravila, ter jih točno in dobro
izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene
valnici in od mene preskušene. — Ilustro-
(110) rani ceniki zastoj. (14)

Za Veliko noč

priporoča

Rud. Kirbis

slasčičar v Ljubljani, Kongresni trg
sojo veliko izber

velikonočnih daril:

najfinejše bonboniere, piruhe iz
sladkorja, tnganta, žameta, svile,
lesa, slame itd.

Dalje

razne figure in atrape.

Vsaki dan sveža

pinca, tituli, potice

razno potresene.

Fina

vina likerji

čajno pecivo, okolade in bonboni.

Naročila za vsaj Ljubljane se izvršujejo
natočneje. (703-5)

V novi uranki prodajalni

Stari trg št. 16

so na prodaj vse vrste ur po (590-10)

stalni tovarniški cenah.

Le dobre in najfirše ure z enoletno
garancijo.

Budilka, najboljši izdelek ..... gl. 1.60
Srebrna moška remontoarka od ..... 5.60 npr.
Srebrna damska remontoarka od 5.60
Niklasta remontoarka od 3.50
ura na nihal z lepomaro od 8.50

Popravljanja vseh vrst ur najceneje,
specialist za težata (komplcirana)
popravljanja ur.

Rudolf Weer, urar

Ljubljana, Stari trg št. 16.

Iz proste roke se prodaja

(749-1)

hiša

s tremi sobami, kuhinjo in z vrtem,

v Kladeznih ulicah št. 5

po ugodni ceni. — Natančneje istotam.

Največjo izber elegantnih
solnčnikov
priporoča po najnižjih cenah
L. Mikusch
Mestni trg št. 15.

(744-2)

G. Piccoli

dvorni založnik

Nj svetosti papeža

Leona XIII.

lekarnar „pri angelju“

v Ljubljani, Dunajska cesta.

Železnato vino

Kemične analize odličnih strokov-
njakov, kateri so v b (562-19)

železnatem vinu

lekarnarja Piccoli-ja v Ljubljani
zmirom potrdili navedeno množino že-
leza, so najboljšje spričevalo ter dajejo
največje poročstvo za njega učinek.

To vino je kaj dobro za slabokrvne,
nervozne in vsled bolezni oslabele osebe,
za blede, sloke (suhe) in bolehave otroke.

Cena poliliterski steklenici 1 gl.

Naročila pošiljajo se z obratno
pošto; poštino plačajo p. n. naročniki.

Staroslavno žvepleno kopališče

na Hrvatskem

Varaždinske toplice

ob zagorski železnici (Zagreb-Čakovec).

Železniška postaja — pošta in brzojav.

Analiza po dvornem svetniku profesorju
dr. L. u d w i g u l. 1894. 58° C vroč vrelce, žvep-
leno mahovje, nedosegljivo v svojem delovanju
pri mišični skrnini in kostenini v členkih, bo-
lezni v zgibih in otrpenju po vnetici in zlom-
ljenju kosti, protinu, živčnih boleznih, boleznih
v kolki itd., ženskih boleznih, poltnih in tajnih
boleznih, kroničnih boleznih obistij, mehurnem
kataru, škrofeljnih, angleški bolezni, kovnih
diskrazijah, n. pr. zastrupljenju po živem sre-
bru ali svincu itd.

Pitno zdravljenje pri boleznih v žrelu, na
jabolku, prsih, jetrih, v
želodcu in v črevih, pri zlati žili itd. itd.

Elektrika. — Masaža.

Zdravilišče z vsem komfortom, vodovod
za pitno vodo iz gorskih vrelcev, celo leto
odprto; sezona traja od 1. maja do 1. oktobra.
Prekrasen velik park, lepi nasadi, lepi izleti.
Stalna zdravniška godba, katero oskrbujejo
člani orkestra zagrebške kr. opere. Plesne
zabave, koncerti itd.

Na postaji Varaždinske toplice pričakuje
sleherni dan omnibus goste. Tudi so na raz-
polago posebni vozovi in se je zaradi istih
prej obrniti na oskrbnišvo kopališča.

Zdravniška pojasnila daje kopališki zdrav-
nik doktor A. Longhino. — Prospekte in bro-
šure razpošilja zastoj in poštine prosto

(746-1) oskrbnišvo kopališča.

Lepo stanovanje

s 3 sobami in pritlikino, v III. nadstropju,
z najlepšim razgledom, v sredi mesta, odda
se ugodno eventualno takoj na Marijinem
trgu št. 1, I. nadstropje. (737-2)

Prašno olje

kakeršno se uporablja za vpuščanje tal
v tovarnah, prodajalnah, kavar-
nah, restavrantih, hotelih in t. d.

priporoča (735-2)

1 kg. K 1-20

Adolf Hauptmann, Ljubljana

tovarna oljnatih barv, firneža,
laka ter kita.

Plemenitaško posestvo

in vodni mlin.

Blizu Zagreba in železnice, 280
oral, večinoma travnikov in gozda, po-
sešno pripravno za mlekarstvo in živi-
norejo.

Istotam novozgrajen in moderno,
z železno konstrukcijo upravljen

za plačilo delujoči vodni mlin

s trajno vodno silo in dobrim številom
odjemalcev in naročnikov. Mlin sam
daje 3000 K čiste najemnine.

Oboje se prodaja skupaj, eventualno
vsako posebej.

Naslov se izve pri upravništvu
„Slov. Naroda“. (648-3)

Naznanilo.

P. n. gg.

lastnikom lekarn, slasčičarjem, tr-
govcem, podjetnikom raznih obrtov
uljudno naznanjam, da sem otvoril v Ljub-
ljani

I. kartonažno fabriko

z električno gonilno silo.

Izdelujem s stroji vsako vrsto

škatelj za embalažo in eksport

v surovi lepenci, kakor tudi z navadnim in
najfinejšim papirjem preplepljene.

Posebna specialiteta izdelovanja
so zgubane škatle (Faltschachtel).

Te zgubane škatle namestu-
jejo vsako vrsto ovojev iz pa-
pirja

in je najprimernejši in najce-
nejši embalaža.
Rabi se za skoraj vse reči.

Da ni treba etiket lepiti, preskrbim tudi
vsak zahtevani tisek. Nove klišé zaračunim
po lastni ceni. Vsako naročilo se točno in
kolikor moč hitro in cenó izvrši.

Za mnogobrojna naročila se uljudno pri-
poroča (360-5)

z odličnim spoštovanjem

J. Bonač

kartonažna fabrika
v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 5.

Prodajalna

z opravo vred

v živahnem predmestju Ljub-
ljane se da s 1. majem v najem.

Naslov se izve v upravništvu „Slov.
Naroda“. (676-3)

Lepo belo apno

sveže žgano, se dobiva po celih vagonih
in v manjših porcijah pri

L. Mašek & Co.

žgalnica apna in premogokop Zabukovce
(Buchberg), pošta Pletrovče (Pletrovitsch)
pri Celju. (143-32)

L. Luserjev obliž za turiste.

Priznana najboljša sredstva proti kurjim oče-
som, žuljem itd. itd.

Glavna zaloga:

L. Schwenk-ova lekarna
Dunaj-Meidling.

Zahte- obliž
vajte Luser-jev za turiste
po 60 kr.

Dobiva se v vseh lekarnah.
V Ljubljani: M. Mardetschläger,
J. Mayr, G. Piccoli. V Kranju:
K. Savnik. (485-6)

Najboljše berilo in darilo
je vsestransko jako pohvaljena

„Vzgoja in omika

ali izvir sreče“

(neobhodno potrebna knjiga za vsakega človeka,
kateri se hoče sam lahko in hitro navaditi vsega
potrebne, da more sebe in druge blažiti in
prav olikati) (112-16)

ter se dobi za predplačilo 1 gl. 50 kr., po
pošti 10 kr. več, ali proti poštenu povzetju pri

Jožefu Valenčiču na Dunaju

III. Bez., Steingasse Nro. 9, I. Stock, Thür 10.
Založnik, ozir. prodajalec je voljen vrniti denar,
ako bi mu kupec poslal knjigo še nerazrezano in
čisto v treh dneh nazaj.

Cena je skrajno znižana, knjig je malo več.

Sukno PISSK

Gradec

Jacominiplatz 6.

Najcenejša in najboljša šta-
jerska prodaja sukna, lodna

in blaga iz ovčje volne, za

moške in deške obleke,

damske jopice, ovratnike

in plašče pripravnega po

čudovito nizkih cenah.

Vzorci brezplačno in franko. (695-2)

Dobavitelj c. kr. drž. uradnikov.

Založena 1847.

Založena 1847.

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

v Ljubljani

16

Zaloga in pisar.

Turjaški trg št. 7

Tovarna s stroji:

Trnovski pristan št. 8-10

priporoča po najnižji ceni:

oprave za spalne sobe, oprave za jedilne
sobe, oprave za salone, žimnate mo-
droce, modroce na peresih, otroške
vozičke, zatore, preproge itd.

Najznamenitejša
kolesa kakor:
J. Puch
Meteor

Peugeot
Monarch

Seidel-
Naumann

A. U. Right
ter razni drugi
sistemi. (598-7)

Francoska Peugeot
kolesa po 140 do 230 gl.

A. Putrich

Ljubljana, Dunajska cesta.

1900 Svetovna razstava v Parizu 1900.

Družba imobilij Trocadéro & Passy

7 dni, 6 noči v Parizu.

Hrana in stanovanje, kakor tudi vožnja potnikov s kolodvora v hotel in iz hotela na kolodvor, 14 prostih vstopnic v razstavo. Jedna dnevna vožnja po vsem Parizu. Kuponi za znižane cene. Zavarovalne police itd. itd.

Prospekti in pojasnila brezplačno.

Centralna pisarna za Avstrijo in Bosno pri potovalni agenturi mejnarodne železniške družbe s spalnimi vozovi

Dunaj, I. Kärntnerring 9 (Grand Hotel)

kjer se izdajajo tudi vožni listki za vse strani.

Vse skupaj a. v.

gld. 80.

Plača se lahko na obroke.

(342-6)

Poštna hranilnica ček št. 849.086.

Telefon št. 135.

Glavna slovenska hranilnica in posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

pisarna: na Kongresnem trgu št. 14, Souvanova hiša, v Ljubljani

sprejema in izplačuje hranilne vloge in

obrestuje po 4 $\frac{1}{2}$ % od dne vložitve do dne vzdige

brez odbitka in brez odpovedi.

Hranilne vloge dobrodelnih, občekoristnih zavodov in vseh slovenskih društev, kakor tudi delavcev in poslov cele dežele se obrestujejo po 5%.

Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

(410-8)

Dr. M. Hudnik, predsednik.

Najnovejše in najboljše v

klobukih

za gospode in dečke

izdelke prvih avstrijskih, nemških, italijanskih in angleških tovarn priporoča v najbogatejši izbiri in po najnižjih cenah

C. J. Hamann

Mestni trg 8. LJUBLJANA Mestni trg 8.

Zaloga klobukov

c. kr. privilegovanih dvornih klob. tovarn

W. Ch. Pless, Dunaj. J. Pichler, Gradec.

Klobuki se po lastni širjavi glave in po lastni napovedi izdelujejo in se vzprejemajo stari klobuki za barvanje in moderniziranje.

(711-5)

Glavni trg št. 9. Josip Kolar Glavni trg št. 9.

Javljam najuljudnejše, da sem prevzel razen dosedanjega zastopništva „Graziosa“-koles tudi še avstrijske orožne tovarniške družbe glavno zastopništvo za Kranjsko

svetovnoznanih koles „Waffenrad“.

Radi tega se priporočam vsem onim, ki želijo to najfinejše kolo kupiti, naj se obrnejo na me. Vsakemu bom najkulantnejše postregel.

Popravila teh koles prevzamem ter jih dobro izvršim samo jaz, ker imam kot zastopnik tovarne na razpolago vsa dela za kolo „Waffenrad“.

Imam tudi največjo, na električno silo vpeljano

mehanično delavnico

v kateri izdelujem kolesa z 2letno garancijo in prevzamem ter točno izvršim najtežja popravila, poniklanje in lakiranje, sploh prenovljenje koles.

Josip Kolar

(682-3)

Ljubljana, Glavni trg št. 9.

Pozor! Kolesarji! Pozor!

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznano izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise gledé tlakovne in odporne trdote daleč nadkrijujoči dobroti; kakor tudi svoje priznane izvrstno apno.

Priporočila in sprilčevala

raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

(2210-19)

Dunaj, I., Maximilianstrasse 8.

Otvoritev trgovine.

Hinko Fajdiga in Robert Walland usojata si s tem najuljudneje naznanjati, da sta otvorila v ponedeljek 9. t. m. pod firmo

H. Fajdiga

„pri Dolenjcu“ na Dolenjski cesti v Ljubljani

(752)

trgovino s specerijskim in mešanim blagom ter deželimi pridelki.

Opozarjava slavno občinstvo na najino veliko zalogo, kakor kavo, riž, olje, rum, čaj, moko, slanino itd., ter prosiva za prav obilen obisk.

Istotam se kupujejo jajca po najvišji ceni.

Glas gre podeželi

da so se testenine „Prve kranjske tovarne testenin Zmideršič & Valenčič v Ilir. Bitrici“ priljubile v vsakej rodbini, kjer so jih pokusili. Uporabljajo se za na juhali kot prikuha. Zanesljivo prave so le v kartonih z gornjo firmo.

(2029-24)

Vsa luksus-piva izpodrine

najbolje renomirano

dvojno vležano in granatro pivo

iz delniške pivovarne v Budjeviach

ki je na strokovni razstavi v Stuttgartu l. 1897 dobilo **edino prvo častno darilo z izrecnim pristavkom „za izbrno pivo“**. Jako pohvalna priznanja tukajšnjih in vnanjih p. n. odjemcev so mnogoštevilno na blagohoten vpogled na razpolag

Oddaja se v sodih in v zabojih po 25 steklenicah $\frac{1}{2}$ litra po konkurenčnih cenah.

Dalje

(589-8)

glavno zastopstvo

I. najbolje renomiranega kranjskega valjinega mlina

Vinko Majdiča v Kraju.

Anton Ditrich v Ljubljani

Telefon št. 109. Marije Terezije cesta št. 2. Telefon št. 109.

F. Cassermann

krojač za civilne in raznovrstne uradniške uniforme

In poverjeni zalagatelj ces. kr. unif. blagajne drž. železnice uradnikov

Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slavnemu občinstvu za izdelovanje civilnih oblek in nepremičljivih havelokov po najnovejši faconi in najpovoljnejših cenah. Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladišču.

Gospodom uradnikom se priporoča za izdelovanje vsakovrstnih uniform ter preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor: sablje, meče, klobuke itd., gospodom c. kr. justičnim uradnikom pa za izdelavanje

talarjev in baretov. 15

Darila za vsako priliko!

Frid. Hoffmann

urar

v Ljubljani, Dunajska cesta

priporoča svojo največjo zalogo vseh vrst

žepnih ur

zlatih, srebrnih, iz tule, jekla in nikla, kakor tudi stenskih ur, budilk in salon-skih ur, vse samo dobre do najfinejše kvalitete po nizkih cenah.

Novosti v žepnih in stenskih urah so vedno v zalogi. 15

Popravila se izvršujejo najtočneje.

Optični zavod

J. P. GOLDSTEIN

Ljubljana, Pod trančo 1

priporoča svojo veliko zalogo

vsakovrstnih očal, lovskih in potnih daljnogledov, kakor tudi vseh optičnih predmetov.

Zaloga fotografskih aparatov

Vsa v to stroko spadajoča popravila in vnanja naročila točno in cen.

15

• Vzorci na zabiranje poštnine prosto. •

S tem uljino naznanjam slav. p. n. občinstvu da je moja trgovina s suknom zažena z najnovejšim blagom

za spomladno in

poletno sezono.

Imam tudi največjo zalogo Krennerjevega blaga z Škofje loke, domač izdelok najboljših vrst.

Priporočam se slav. p. n. občinstvu za mnogobrojen obisk z vdespoštovanjem

15

Hugo Ihl.

Suknenih ostankov vedno veliko v zalogi.

V Ameriko

odpravljamo vsaki teden večje družbe z brzimi parniki društva

Compagnie Générale Transatlantique

iz Basela preko Pariza-Havra v New-York v 8-9 dneh. Vožna cena v III. razredu **gld. 80.-** (osemdeset goldinarjev).

Prihodnje odplutbe:

iz Basela	12. aprila	iz Havra	14. aprila	parobrod „La Touraine“
„	19. „	„	21. „	„La Bretagne“
„	26. „	„	28. „	„La Champagne“
„	3. maja	„	5. maja	„La Gascogne“
„	10. „	„	12. „	„L' Aquitaine“
„	17. „	„	19. „	„La Touraine“

Za sklenjanje pogodb se priporoča glavna agentura (235-22)

Zwilchenbart, 9 Centralbahnplatz, nasproti kolodvora, Basel (Švica).

P. t. obiskovalcem svetovne razstave v Parizu
kakor potovalcem v Rim priporoča

kreditna pisma

L. C. Luckmann v Ljubljani.

Akcijska zavarovalnica za življenje in rente.

Allianz

Oddelek za zavarovanje naroda Dunaj I. Hoher Markt 9.

Generalni zastop za Štajersko in Koroško
Grädec, Ballhausgasse 1.

Po poročilu c. kr. „Wiener Zeitung“ od dne 12. junija 1898 doletela je „Allianz“ velika čast, da si je Nj. Veličanstvo cesar plastično-grafični objekt ogleda! in o posebnem uspehu „Allianze“ v zadevi zavarovanja naroda kakor o rapidnem napredovanju družbe Najvišje priznanje izrekel ter imenoval zavarovanje naroda posebno važno podvzetje.

Polno vplačani akcijski kapital **1.000.000** kron.

Rezerva premij dne 31. decembra 1897 **2.617.773** kron.

L. 1897 se je na podlagi 1259 smrtnih slučajev izplačalo 398.378-90 kron. Od 1. 1890-1897 se je izplačalo 1.654.378-16 kron.

Tedenska premija od 10 vinarjev više.

Neizpremenljiva premija. — Plačevanja v dokladah niso dovoljena. — Stroške za zdravniško preiskovanje, vse pristojbine kolekov in pobotnice za premije plača družba.

V slučajih smrti se zavarovana svota takoj in polno izplača, če je šest mesecev preteklo od časa zdravniškega preiskovanja.

Če je zavarovani v svojem ali izven svojega delokroga ponesrečil ter umrl, tedaj ni to samo na sebi vzrok, da bi zavod ne plačal zavarovane svote.

Če je zavarovanje trajalo cela tri leta, se izplača v slučaju samomora cela zavarovana svota.

Če tri leta minejo, mogoče je dobiti posojilo z 5% obresti

Po treh letih dobe se, ako se premije ne plačujejo nadalje, police brez premij.

Če je policar radi neplačanja premije svojo veljavo izgubila, mogoče je, da se zopet v teku jednega leta obveljavi, ako je zavarovanec popolnoma zdrav.

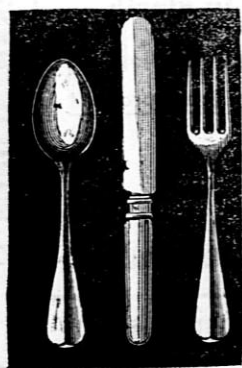
Zavarovanje dosmrtno in na doživetje. — Zavarovanje mladostnih osob. — Zavarovanje otrok. (747-1)

Glavni zastop za Kranjsko: v Ljubljani, Stari trg št. 28.

Zastopniki se iščejo za vse kraje na Kranjskem in na svoje ponudbe pošljejo gorenji agentura.

Ivan Kordik

Prešernove ulice št. 10-14 Ljubljana Prešernove ulice št. 10-14

priporoča svojo zalogo raznih drobnin na debelo in na drobno. Posebno pa priporoča gg. gostilničarjem, ki želé izvrstno jedilno orodje kupiti, „Alpaka“-žlice za juho in kavu, potem nože in vilice ter zajemalke za juho in kavu po sledečih cenah:

„Alpaka“-žlice za juho	dvanaestorica K	9-20 do 11-
„kavo	„	4-80 „ 5-40
„nože ali vilice	„	12- „
„zajemalke za juho	„	4- „
„kavo	„	2- „

in jamčim za obstanek belote te kovine.

Priporoča tudi nože in vilice z lesenim ali roženim držalom dvanaestorica od K 3- do K 7-; fineje vrste od K 7-60 do K 14-.

Nadalje priporoča

poletenske igrače, zoge, obroče, vozličke itd. po najnižji ceni, kakor tudi kuhinjsko Email-posodo vseh vrst in velikosti; plehaste tase itd. (627-6)

Moderce

najnovije fačone, najboljši izdelek

priporoča 16

Alojzij Persché

Pred škofijo št. 22, poleg mestne hiše.

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg št. 11.

Zaloga vsakovrstnih

klobukov in čopic

perila, kravat itd. 16

po najnižjih cenah.

Najnižje cene.

Ivan Jax

Ljubljana, Dunajska cesta 13.

Tovarniška zaloga

šivalnih strojev

in velocipedov.

Čenki zastopni in franko.

Raglas.

Za občinski urad v Spodnji Šiški sprejme se

(720-3)

občinski pisar.

Prednost imajo upokojeni c. kr. uradniki, orožniki in vojaki.

Nastop službe **takoj**; — plača po dogovoru.

Ponudbe sprejema do 20. aprila t. l. in pojasnila daje županov namestnik Josip Vodnik v Spodnji Šiški.

Ker so uradne ure omejene, smel bi dotičnik stanovati tudi v Ljubljani.

Županstvo v Spodnji Šiški.

Vožnje z omnibusom Ljubljana-Laverca in nazaj

prično se 15. aprila redno vsako nedeljo in praznik pri ugodnem vremenu.

Odpelje se ob znani uri od **Lozarjeve gostilne, Rožne ulice št. 15** (Sv. Jakoba trg). (763-1)

Naznanjam, da sem prevzel od „Narodne Tiskarne“ v Ljubljani v izključno razprodajo **Jurčičeve zbrane spise**, potem letnike in posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one knjige, katere so izšle v založbi „Narodne Tiskarne“. — Te knjige so:

Josipa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I. do XI, broširan à 60 kr., elegantno vezan à 1 gld. „Ljubljanski Zvon“, letniki II, III, V, VI, broširan à 3 gld., vezan v Bonačeve platnice à 4 gld. 20 kr.; — letniki VII. in VIII, broširan à 4 gld., vezan v Bonačeve platnice à 5 gld. 20 kr.; — letniki od IX. do XVIII, broširan à 4 gld. 60 kr., vezan v Bonačeve platnice à 5 gld. 20 kr.

Posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ po 40 kr.

Zbirka zakonov. I. Kazenski zakonik, vezan à 3 gld.

Zbirka zakonov. II. Kaz. pravdni red, vezan à 2 gld. 80 kr.

Zarnikovi zbrani spisi. I. zvezek, broširan à 50 kr.

Dr. Nevešekdo: „4000“. Povest, broš. à 50 kr.

A. Aškerc: **Izlet v Carigrad**, broš. à 20 kr.

Po znižani ceni priporočam: Fran Kocbek, Pregovori, prilike in reki. Prej 50 kr., sedaj samo 30 kr.

Turgenjev: **Otol in sinovi**. Roman, broširan à 50 kr.

— **Štiri novele**, broš. à 20 kr.

Beneš-Třebizsky: **Blodne duše**. Roman, broširan à 70 kr.

Lefebvre: **Pariz v Ameriki**, broširan à 50 kr.

Stat nominis umbra: **Časnikarstvo in naši časniki**, broširano à 40 kr.

Tolstoj: **Dva romana**, broširana à 70 kr.

Jelinek: **Ukrajinske dume**, Povest, broširana à 15 kr.

Halévy: **Dnevnik**, broširan à 15 kr.

— **Razne pripovedke**, broširane à 40 kr.

— **Dve povesti**, broš. à 25 kr.

Theuriet: **Undina**. Povest, broš. à 20 kr.

Souvestre: **Vilenski brodnik**. Povest, broš. à 15 kr.

Jurčič: **Listki**, broš. à 15 kr.

— **Gregorčičevim kritikom**, broš. à 30 kr.

Avstrijski patrijot: „**Parteiwesen der Slaven**“, broširano à 50 kr. 60

Sprejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na vse domače in tuje časnike ter knjige. 21

L. Schwentner

knjigotržec

V Ljubljani, Dvorni trg šte. 1.

Trgovca z železnino

Andr. Druškoviča naslednik

Val. Golob

Mestni trg št. 10

založnik zveze avstr. c. kr. državnih uradnikov

priporoča svojo bogato zalogo hišne in kuhinjske opreme.

Zaloga vseh za stavbe potrebnih predmetov, kakor tudi Roman in Portland cementa.

Zaloga nagrobnih križev.

Prej **J. Zor Alojzij Erjavec** Prej

črevljarski mojster v Ljubljani, Cevljarske ulice 3.

Po večletni skušnji, kakor tudi po dovršenem strokovnem tečaju v Ljubljani c. kr. tehnološkega obrtnega muzeja na Dunaju mi je mogoče vstrezati vsem zahtevam svojih p. n. naročnikov. Priporočam se prečastiti duhovščini in sl. občinstvu za obilno naročevanje raznovrstnih obuv. Delo je ceno, pošteno in trpežno. V zalogi so razna mazila, voščila za črno in ružavo obuvanje, ter razne potrebščine za to obrt. 16

Mere se eliranjajo. — Vnanjim naročilom naj se pridene vzorci.

MODERCE natančno po životni meri

za vsako starost, za vsaki život in v vsaki fačoni priporoča 16

HENRIK KENDA v Ljubljani, Glavni trg št. 17. 16

Skladišče za modno blago, pozamentrije, trakove, čipke, svileno blago, perilo, e a e a e klobuke za dame, tkana in kratka roba na debelo in drobno. a e a e a

Josip Oblak

umetni in galanterijski strugar

Trubarjeve ulice št. 3

izvršuje vsakovrstne v njegovo stroko spadajoče stvari po najnižji ceni. Palice za okna od 50 kr. do 2 gld. 25 kr., kegljiške kroglice 12 cm debele 1 gld. 25 kr., 13 cm debele 1 gld. 60 kr., noge za omare od 3 do 5 kr. — V zalogi ima tudi razne cigarnike in zdravstvene pipe do najfinejše vrste.

Popravila od kosti, roga, morskih pen, jantarja, lesa izvršuje po najnižji ceni. 16

Pekarija in slasčičarna

Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21

priporoča za

velikonočne praznike

kolače, pince, orehove rozinove in mandeljnov

potvice

in razne vrste slaščic za čaj. 16

Podpisani priporočam slav. občinstvu svojo veliko zalogo koles, posebno občeznana prava

Styria kolesa

s patentiranim krogličnem tečajem, najboljši in najsolidnejši sistem v l. 1900, jako trpežna in lahko tekoča.

Vsi modeli so enotno **zboljšani** in poleg tega so **jako znižane cene**.

Pripomniti moram, da imam v zalogi edino le modele 1900, kajti vse prejšnje razprodal sem v jeseni pod svojo ceno, samo da mi bode moč v sedanji sezoni le z letošnjimi modeli slavnemu občinstvu vstrezati.

Ceniki poštne prosti.

Filiala v Kamniku: Janko Pohlin.

Spoštovanjem

Franc Čuden, na Velikem trgu nasproti rotovža.

(123-27)

Ustanovljeno 1861

L. M. ECKER

Ustanovljeno 1861

Dunajska cesta št. 7 in 16 Ljubljana Dunajska cesta št. 7 in 16

Stavbinska kleparska dela

vsakovrstna, iz poljubnega gradiva. — Najceneja izvršitev leseno-cementnih streh in pokrivanja s strešnim lepom ter v to spadajoče poprave z jamstvom najsolidnejega dela. — Zaloga strešnega laka, lesnega cementa in strešnega lepa v najboljših kakovostih. — Strelovodne naprave po izkušeni sestavi. — Vodne instalacijske naprave vsake vrste, napeljava v hiše, zveza z obstoječimi vodovodi, premembe in vsake vrste poprave. — Zgradba stranišč in kopalnih naprav od preproste do najfinejše izvršbe proti jamstvu primerne, trpežnega dela. (694-2)

Proračuni na zahtevanje brezplačno.

Prva letošnja zmaga: Mojsterstvo v Italiji.

Oznanilo.

Povodom podelitve glavnega zastopstva in samoprodajne pravice za Kranjsko naših

Puchovih koles

firni A. Putrich v Ljubljani

opozarjamo izrecno p. n. interese, da, akoravno eksistujejo konkurenčna podjetja, katerih besedilo se naslanja na ime Puch, vendar **samo in jedino** naš etablissement, stoji pod **osobnim vodstvom**

Ivana Pucha

in da se le v naših zavodih izdeluje resnično **Ivana Pucha** fabrikat

samo pristno istinito

Puchovo kolo.

Pazi naj se torej **natanko** na besedilo naše firme, da se ogne zamembam z drugimi jednako se glasečimi firmami, s katerimi ni niti gospod Ivan Puch niti njegovo osobno delovanje v katerikoli zvezi.

Ivan Puch

Prva štajerska delniška družba v Gradcu za izdelovanje koles.

Najnovejši modeli „Puchovo kolo 1900“ so došli pri

A. Putrichu v Ljubljani

Dunajska cesta. (740)

Tovarna za strešni lep in izdelava kotrana E. PILHALS-a naslednik

priporoča svoj 1. asfaltni strešni lep in izolirne plošče, lesni cement, strešne lake (črne in rudeče), kotrane, asfalt, čolnsko in mazalno smolo, carbolineum, karbolne kisline, benzine, benzinske firneže, sajovine itd. (644-3)

Centralna pisarna: Dunaj, III., Kolonitzgasse Nr. 6.

Feliks Toman

kamnoseški mojster

Resljeva cesta št. 26. LJUBLJANA Resljeva cesta št. 26.

priporoča svojo največjo zalogo (601-4)

nagrobni spomenikov

od marmora, granita, šved. sienita in labradorja lastnega izdelka. Stavbena dela, plošče za pohištvo, plošče za mozaični tlak, razne izdelke od granita za tlak itd. po najnižjih cenah. Načrti in ceniki brezplačno.

Naznanilo.

Usojam se slavnemu občinstvu in gg. trgovcem naznaniti, da bodem s 1. majem 1900 odprl

veliko trgovino vsakovrstnega blaga na najlepšem prostoru v Cerknici

ob glavni cesti in sicer v prostorih, v katerih se je do sedaj pod tvrdo gosp. Ant. De Schiava trgovina izvrševala. (748)

Ker nameravam isto trgovino izdatno razširiti in z raznovrstnim blagom konkurirati drugim trgovcem, se najtopleje priporočam vsem gg. odjemalcem na drobno in debelo ter zagotavljam, da bodem najceneje in najsolidneje postregel.

Posebno se priporočam tudi istim gg. odjemalcem, kateri so vže do sedaj navedeno trgovino obiskovali, da bi jo tudi pod mojo tvrdo tako obiskovali ali pa še v večji meri

(748)

Janko Popovič

trgovec v Cerknici.

! Prvi kranski konak iz dolenskih vin!

Odlikovan za svoja vina in konjak pri dunajski jubilejski razstavi 1898. leta. (211-4)

Podpisane priporoča svojo zalogo pristnega dobro obležanega

konjaka iz dolenskih vin

s steklenicah, nadalje svojo zalogo dobrih, pristnih in starih

dolenskih vin iz američanskih cepljenih in starih trt

Opozarja se na ter pelinkovca. užgani probek!

A. I. Wutscher

Brezovica, Št. Jernej, Dolensko.

Dobiva se pri g. J. Praunsseis-u v Ljubljani.

!Brinovec in slivovec v steklenicah!

Bogata zaloga domačih pristnih dolenskih vin!!!

Američanske trtnice!!!

Ustanovljeno

Brata Eberl

leta 1842.

Ljubljana, Frančiškanske ulice 4. Pleskarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. 15 južne železnice.

Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja. Prodaja oljnatih barv, lakov in firnežev na drobno in na debelo.

Velika izbira dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.

Zaloga

vsakovrstnih čopišev za pleskarje, slikarje in zidarje, številnega mazila za hrastove podo, karbolineja itd.

Posebno priporočava sl. občinstvu najnovejšo, najboljšo in neprecenljivo sredstvo za likanje sobnih tal pod imenom „Rapidol“.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v našino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznana rečno in fino po najnižjih cenah.

Mehanik Ivan Škerl

stanuje samo

Opekarska cesta št. 16.

Šivalni stroji po najnižjih cenah. Biele in v to stroko spadajoča popravila izvršuje dobro in ceno. 15 Vnana naročila se točno izvrše.

Perilo za gospode

najboljše blago in najnovejšo

kravate

prodaja

Alojzij Persché

Pred škofijo, poleg mestne hiše.

Anton Presker

krojač

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 6

priporoča svojo veliko zalogo

gotovih oblek za gospode in dečke, 15 jopic in plaščev za gospe,

nepremočljivih havelokov itd.

Obleke po meri se po najnovejših usorcih in po najnižjih cenah solidno in najhitreje izgotovljajo.

Klobuke

najnovejši fačone

priporoča po nizki ceni

J. S. Benedikt

Ljubljana, Stari trg.

Pod Trančo št. 2.

16 Veliko zalogo

klobukov

priporoča J. Soklič.

Najnižje cene.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice šte. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakešna naročila izvršujejo se točno in po niski ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

Josip Reich

likanje sukna, barvarija in kemična spiralnica

Poljanski nasip — Ozko ulice št. 4

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

Postrežba točna. — Cene niske.

Avgust Repič, sodar

Ljubljana, Kolizejske ulice šte. 16 (v Trnovem)

izdeluje, prodaja in popravlja vsakovrstne **sode**

po najnižjih cenah.

Kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

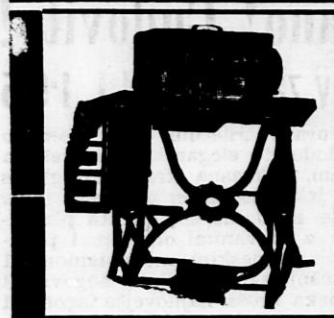
Svilnato blago

največja izber in najnovejše črno in barvasto, za cele obleke in bluze

priporoča 16

Alojzij Persché

Pred škofijo št. 22, poleg mestne hiše.

Fran Detter

LJUBLJANA, Stari trg št. 1.

16 Prva in najstarejša zaloga šivalnih strojev.

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam svoje izvrstne slamoreznice in mlatilnice, katere se dobivajo vzlic njih izbornosti ceno. — Ceniki zastoj in poštne prosti.

Ign. Fasching-a vdove

16 ključavničarstvo

Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)

priporoča svojo bogato zalogo **štedilnih ognjišč**

najprilprostejših kakor tudi najfinejših, z žolto medjo ali mesingom montiranih za obklade z pečnicami ali kahlami. Popravljanja hitro in po ceni. Vnanja naročila se hitro izvrše.

Svetovno znana

PEUGEOT-kolesa.

Samo novi 1900 modeli.

Jedini zastopnik: (534-5)

VIKTOR BOHINEC, Ljubljana.

NB. V moji odsotnosti posreduje gospod Fran Čuden v Ljubljani.

Najboljše črnilo svetá!

Kdor hoče obutalo ohraniti lepo bleščeče in trpežno, naj kupuje **samo Fernolendt čreveljsko črnilo**

za svetla obutala **samo** (1996-23)

Fernolendt crème za naravno usnje.

Dobiva se C. kr. priv. povsodi.

tovarna ustanovljena 1832. leta na Dunaji.

Tovarniška zaloga: Dunaj, I., Schulerstrasse št. 21.

Radi mnogih posnemanj brez vrednosti pazi naj se natančno na moje ime **St. Fernolendt.**

Št. 60. Pr. **Razpis službe.** (727-2)

Pri mestnem magistratu ljubljanskem je vsled sklepa redne tajne seje občinskega sveta z dne 3. aprila t. l. popolniti

službo magistratnega tajnika

s prejemki III. činovnega razreda, to je z letno plačo 2800 kron z dejalnostno doklado letnih 500 kron in s pravico do dveh v pokojnino vstevnih petletnic po 200 kron.

Od prosilcev za razpisano službo se zahteva v zmislu določb § a 5. službene pragmatike:

1) Občinski konceptni uradniki, ki kot taki ne smejo biti v nobenem drugem službenem razmerju, morajo biti za poslovanje tako usposobljeni, kakor je razpisano za upravno državno službo; vendar sme občinski svet določiti, da se od tega načela odjenja glede takih služeb, katere zahtevajo druge posebne strokovnjaške zvedenosti, in za katere se tudi v državni službi ne terja sposobnost za politično poslovanje.

S potrebnimi dokazili opremljene prošnje za zgoraj omenjeno službo je vlagati pri predsedstvu mestnega magistrata

do 20. aprila 1900. leta.

Zakasnele prošnje se ne bodo vpoštevale.

Mestni magistrat ljubljanski

dne 6. aprila 1900.

Stavbeni prostori

na takozvanem

Križevniškem svetu (Mirje) v Ljubljani

se na prodaj pod ugodnimi pogoji.

Tudi se dajo v najem

komendski travniki in dvojnati kozolec

v trnovskem predmestju, oziroma na Viču, blizu kolezijskega mlina.

Več pove c. kr. notar **dr. Franc Vok v Ljubljani.** (342-1)

Telefon št. 152

Trgovina z lesóm

J. Tauzher

Dunajska cesta šte. 35, Bežigrad (756-1)

priporoča pri početku stavbinske dobe svojo veliko zalogo suhega stavbinskega in rezanega lesa, **pesek in apno** po najnižjih cenah pri točni postrežbi in si usoja naznanjati, da je za udobnost p. n. odjemalcev zveza z vsemi v Ljubljani obstoječimi telefonskimi mesti v trgovišča in iz njega upeljana.

Telefon št. 152

COOK'a potovanja v družbah posamna potovanja

2 dneva na potu

7 dni v Parizu.

Popolna hrana izleti, entré itd.

v Pariz 1900

gld. 190

Dunaj-Dunaj po specialnem vsporodu.

Več pove in daje programe (609-3)

THOS. COOK & SON, I., Stefansplatz 2, DUNAJ.

Prva slovanska

c. kr. priv. tovarna ognjegasnega orodja

kakor: **brizgalnic** najnovejše konstrukcije, s sesalno in tlačilno odprtino na obeh straneh ter s patentom proti zmizlini, **parnih strojev, cevij, čelad in pasov, kmetijskih strojev in peronospera brizgalnic** itd.

R. A. Smekal

Czech-Moravsko Smichov-Praga

podružnica v Zagrebu

priporoča slavnim ognjegasnim društvom, kmetijskim podružnicam ter zasebnikom svojo bogato zalogo. — Cene brez konkurence. — Ugodnosti izvanredne dovoljene. — Uzorci in ceniki brezplačno. — Ustmeni pogovori na zahtevo. — Pošiljanje franko na vsak kolodvor.

Z veselošovanjem (391-8)

Podružnica R. A. SMEKAL v Zagrebu.

Najnižje cene!

Največja izber

najtrpežnejšega in najmodernejšega

suknenega blaga

vseh vrst

kakor kamgarna, ševioita, lodna, jägerndorfskega itd.

za

obleke za gospode in dečke

površnike, haveloke

ter salonske obleke

v oddelku za sukno tvrdke

J. Grobelnik, Ljubljana.

Najboljši nakupni vir za suknene ostanke. (564-10)

Knjige z vzorci se po naročilu pošiljajo poštne prosto.

Na stavovinsko sezono!

V Prulah se prodajo pod ugodnimi pogoji (476-6)

večje in manjše parcele
pripravne za stavbe.

Več pove upravništvo „Slov. Naroda“.

Hiša na Glincah št. 78

z 9 sobami, kuhinjo, kletjo, čez sto vrt

se prodaja takoj po nizki ceni.

Več pove lastnik sam. (715-3)

Varst. znamka: Sidro.

LINIMENT CAPSICI COMP.

iz Richter-jeve lekarnice v Pragi

priznana izborna, bolečine tolažeče mazilo; po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. se dobiva v vseh lekarnah. Zahtevati naj se blagoviti to

splošno priljubljeno domače zdravilo

vedno le v izvornih steklenicah z našo varstveno znamko „Sidro“ iz Richter-jeve lekarnice in sprejme naj se iz opreznosti le take steklenice kot pristne, ki imajo to varst. znamko.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi, Elizabete cesta 5. (2006-27)

A. Bricol ★ ★ ★ ★
F. Oražem & ★ ★ ★ ★
J. Korbar ★ ★ ★ ★
30 Florjanske ulice 30
SE PRIPOROČA SPOŠT. OBČINSTVU
ZA IZVRŠITEV VSEH DEL PO NAJ-
NIŽJI CENI. (254-11)

Dr. Rose balzam

za želodec
iz lekarnice

B. FRAGNER-jav Pragi

je že več kakor 30 let občno znano domače zdravilo elasti vzbujajočega, prebavljanje pospešujočega in mlo odvajajočega učinka.

SVARILO!

Vsi deli anabalaže imajo zraven stoječo postavno deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga lekarna B. Fragnerja v Pragi
Malá Strana 203, ogelj Ostrohojé ulice.

Velika steklenica 1 gld., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več.

Po pošti razpošilja se vsak dan.

V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarjih: G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, M. Mardet-schläger, J. Mayr; dalje v vseh lekarnah Avstro-Ogerske. a (367-26)

Na najcenejši in najkakovostnejši način

za sukne in volnene blago

je samo pri firmi (468-12)

Jakob Theumann

Brno, Rotovška ulica 12.

Bogato asortirane vzorčne zbirke za gg. krojaške mojstre gratis in franko. Velika izbor naj-novejših in najmodernejših tu in inozemskih izdelkov. Stalna zaloga črnega blaga, uniformnega blaga za uradnike, veteranska, gasilska in druga društva, za livreje itd. itd.
— Vzorci gratis in franko. —

Nezaslišano! Čudovito!

240 komadov za samo gld. 1-95

I elegantna ura s triletnim jamstvom in goldin-verižico, 1 čudovito eleganten nastavek za smodke z jantarem, 1 krasna kravatna igla s simli-brilantom, 1 jako eleganten prstan z imit. biserom za gospode ali dame, 1/2 ducata platnenih žepnih robcev z barvanimi obrobki, 1 praktični žepni tintnik z angleškim mehanizmom, 1 usnjati denarni mošnjiček, par finih nogovic, 1 jako elegantna damska broša najnovejše fačone, 1 krasna garnitura, obstoječa iz manšetnih, zavratniških in naprsnih gumbov, 1 krasno toaletno zrcalo z etuijem in finim česalom in še nad 200 komadov, ki so v hiši koristni in neobhodno potrebni.

Vsi ti krasni predmeti se dobivajo le še kratek čas. Nikdo naj torej ne zamudi prilike, ker je vsako sleparstvo popolnoma izključeno, ter se neugajajoče brez zadržka vzame nazaj.

Razpošilja po c. kr. poštne povzetju ali ako se pošlje denar naprej:

zaloga Ernst Buchbinder
Krakau L/M.

Poštno predalo šte. 25.

Ako se naročita dva zavoja, se dobi jako fin žepni nož z dvema rezili kot darilo. (751-1)

Spietna proučajka

katera zna svirati na glasovirju ali harmoniju, sprejme se takoj

v zalogi harmonijev v Ljubljani.

Oglasi naj se pošiljajo pod naslovom: Jos. Lenarčič, Vrhnika. (723-2)

Na pljučih in v vratu bolehujočim, astmatikom in na jabolku bolnim!

Kdor se hoče enkrat za vselej iznebiti svoje bolezni na pljučih ali na jabolku, in če je še tako trdovratna, ali svoje naduhe, in če je še tako zastarana, in se kaže skoro neozdravljivo, naj pije A. Wolffsky-jev čaj za kronične bolnike na pljučih in v vratu. Na tisoče zahval jamči za veliko zdravilno moč tega čaja. Zavoj zadostuje za dva dni 75 kr. Brošura brezplačno. Samo pristnega ima na prodaj A. Wolffsky, Berlin št. 37, Weissenburgerstr. 79. (439-7)

Kdor hoče imeti gotovost, da dobi dobro in čisto čokolado, naj kupi

CHOCOLAT SUCHARD.

Ta staropreizkušena, najbolje renomirana marka je skrbno pripravljena, zajamčeno čista in na vsem svetu priljubljena. (213-12)

Dobiva se povsod na prodaj.

Potrdilo

s kojim se potrjuje, da je zavarovalno društvo

„ALLIANZ“

po svojem glavnem zastopniku, g. Ferd. Malloth-u v Ljubljani, v prid nedoletnih otrok dné 26. februvarja t. l. zamrle Marije Indof, Krakovske ulice št. 27, polno zavarovalno svoto pri tukajšnjem c. kr. okrajnem sodišču založilo.

V Ljubljani, dné 12. aprila 1900.

(762)

C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani.

Samo 1 krono za 3 žrebanja.

Zadnji mesec.

Glavni dobitki 60.000 kron, 15.000 kron in 12.000 kron

v gotovem denarju z 20% odtege.

(716-3)

Invalidske zahvalne srečke
à 1 krono.

I. žrebanje: 19. maja 1900.
II. žrebanje: 7. julija 1900.
III. žrebanje: 10. novembra 1900.

Srečke priporoča: J. C. MAYER v Ljubljani.

C. kr. priv.

zavarovalna družba

„Avstrijski Phönix“ na Dunaji.

Vplačana glavnica

K 6,000.000.—

Premijska in odškodninska rezerva

K 2,500.000.—

Zavarovanje poslopij in vsakovrstnih premičnin proti požarnim škodam.

C. kr. priv.

zavarovalna družba za življenje

„Avstrijski Phönix“ na Dunaji.

Vplačana glavnica . . . K 2,400.000.—

Premijska in odškodninska rezerva . . . . . K 25,940.000.—

Zavarovalno stanje . . K 112,000.000.—

Premijski dohodki . . . K 4,700.000.—

Zavarovanje na človeško življenje za slučaj doživetja in smrti, otroških dot in starostnih rent.

„Providentia“

občna zavarovalna družba
na Dunaji.

Ustanovna glavnica

K 5,000.000.—

Uplačana glavnica

K 1,500.000.—

Zavarovanje proti telesnim ne-
zgodam, za slučaj smrti, stalne
invaliditete in začasne po-
škodbe. — Jamstveno zavarovanje za kolesarje, posestnike konj, tovarne in industrijalna podjetja.

Stalne nizke premije in točno kulantno odškodovanje. (484-2)

Generalni zastop teh zavarovalnic v Ljubljani, Kongresni trg 17

(novo
uršulinsko poslopje.)

Josip Prosenc.

(novo
uršulinsko poslopje.)